

“समुन्नत कञ्चन, सुखी कञ्चनवासी”

गाउँपालिका उपाध्यक्ष श्री मौसमी थापा मगरज्यूबाट गाउँसभामा प्रस्तुत भएको

**आ.व. २०८२/८३ को
बजेट वक्तव्य, विनियोजन विधेयक, २०८२
तथा आर्थिक विधेयक, २०८२**

कञ्चन गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
कञ्चन-२, रुपन्देही
२०८२ आषाढ १० गते

**सभाका सभाध्यक्ष महोदय,
गाउँसभाका सदस्यज्यूहरू,**

१. कञ्चन गाउँपालिकाको गाउँसभाको १८ औं अधिवेशनमा गाउँपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को बजेट प्रस्तुत गर्न जिम्मेवारी दिनु हुने आम गाउँपालिकावासी प्रति सर्वप्रथम आभार प्रकट गर्दै आफुलाई गौरवान्वित ठानेको छु ।
२. यस अवसरमा नेपालमा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था ल्याउन आफ्नो अमूल्य जीवन बलिदान गर्ने शहीदहरू प्रति हार्दिक सम्मान र श्रद्धासुमन अर्पण गर्दछु । साथै शहीद परिवार, घाईते र बेपत्ता नागरिकहरूप्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्न चाहन्छु । कञ्चन गाउँपालिकाको विकास र समृद्धिका लागि निरन्तर लागिरेहुनु हुने गाउँपालिकावासी प्रति हार्दिक नमन गर्न चाहन्छु ।
३. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्रको विषयमा स्थानीयस्तरको विकासको लागि आवधिक, वार्षिक, रणनीतिक र विषय क्षेत्रगत मध्यकालीन तथा दीर्घकालीन योजना बनाई लागू गर्नु पर्ने अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ ले सार्वजनिक खर्चको अनुमानित विवरण तयार गर्ने, मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार गर्ने, आवश्यकताको प्रक्षेपण गर्ने, राजश्वको प्रक्षेपण तयार गर्ने र वित्तीय अनुशासन कायम गर्नुपर्ने व्यवस्था गरे अनुरूप कञ्चन गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को वार्षिक बजेट तयार गरिएको छ ।
४. आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तर्जुमा गर्दा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, संघीय र प्रदेश सरकारको बजेट वक्तव्य, कञ्चन गाउँपालिकाको विगत वर्षका आय-व्ययको प्रवृत्ति, विभिन्न कार्यक्रम र आयोजनाहरूमा गरेको समझौता एवं प्रतिवद्धताहरू, क्रमागत योजनाहरूलाई आधार लिएको छु । बजेट तयार गर्ने सन्दर्भमा

गाउँसभाका सदस्यहरुले दिनु भएको सुझावहरुलाई मार्गदर्शनको रुपमा लिएको छु । साथै, जिल्ला र गाउँपालिकास्थित राजनीतिक दल, संघसंस्था, समाजसेवी र कञ्चन गाउँपालिकावासी आमा-बुवा, दिदी-बहिनी दाजु-भाईहरुबाट प्राप्त रचनात्मक सुझावहरुलाई समेत ध्यान दिएको छु ।

५. प्राविधिक दृष्टिले उपयुक्त, सामाजिक रुपमा सन्तुलित एवं राजनैतिक रुपमा स्वीकार्य विकास प्राप्तिका लागि समन्वय कायम गर्दै विकासका साझा गन्तव्य तथा प्राथमिकता चयन गर्नुपर्ने विशिष्ट अवस्था, गाउँपालिकावासीहरुको सन्तुलित विकासको बढ्दो अपेक्षा, स्थिर आन्तरिक श्रोत, संघीय अनुदानमा निर्भर विकास कार्यहरु गर्नुपर्ने अवस्थाका बीच आ.व. २०८२/८३ को बजेट तथा कार्यक्रम यस गरिमामय सभामा प्रस्तुत गर्न गइरहेको छु ।
६. प्रस्तुत बजेट तथा कार्यक्रमले गाउँपालिकामा भौतिक, आर्थिक, हरित, साँस्कृतिक र सामाजिक पूर्वाधार, सन्तुलित विकास, कृषि, उर्जा, वन, शिक्षा, स्वास्थ्य, गरिवी निवारण, सामावेशी लैङ्गिक विकास, रोजगार, नवप्रवर्तन, अध्ययन/अनुसन्धान, उद्यमशीलता प्रवर्द्धन, नागरिक संवाद, सचेतना तथा न्यायपूर्ण समाज निर्माण तर्फ सम्बोधन गर्ने प्रयास गरेको छु ।
७. नेपाललाई सन् २०२६ मा विकासशील राष्ट्रमा स्तरोन्नती गर्दै क्रमशः मध्यम आय भएको मुलुकमा पुर्‍याउन, २०३० सम्ममा दिगो विकास लक्ष्यहरु हासिल गर्न, सोही योजनाले अघि सारेको सुशासन, सामाजिक न्याय र समृद्धिको सोचलाई व्यवहारमा उतार्न थोरै भएपनि यो बजेटले योगदान दिनेछ भन्ने कुरामा म विश्वस्त छु ।

अब म गाउँपालिकाको अर्थतन्त्रसँग सम्बन्धित प्रमुख चुनौतीहरु राखे अनुमति चाहन्छु -

८. गाउँपालिकाको आन्तरिक श्रोत परिचालन गरी आत्मनिर्भर बन्न सकिएको छैन । आन्तरिक श्रोतको पहिचान तथा परिचालन गर्नु, करको दायरामा ल्याउनु, स्थानीय तहलाई प्राप्त राजस्व संकलनको क्षेत्राधिकार पूर्ण रूपमा प्रयोगमा ल्याउनु चुनौतीको रूपमा रहेको छ ।
९. कृषि क्षेत्रको विकासका लागि प्रयास सम्भावनाको अवसर हुँदाहुँदै पनि कृषि उत्पादनको वस्तुगत विविधीकरण र व्यावसायीकरण गर्न सकिएको छैन । कृषि क्षेत्रमा उल्लेखनीय प्रगती गरी रोजगारी सिर्जना तथा गाउँपालिकाको अर्थतन्त्रको आधार कृषि क्षेत्रलाई बनाउनु तथा वैदेशिक रोजगारीलाई कृषि क्षेत्रको रोजगारीले प्रतिस्थापन गर्नु चुनौतीको रूपमा रहेको छ ।
१०. कञ्चन गाउँपालिका भित्र वनले ओगटेको क्षेत्र उल्लेखनीय रूपमा रहे तापनी वनजन्य उत्पादनका लागि आत्मनिर्भर बन्न सकिएको छैन भने वनमा उपलब्ध श्रोत साधनलाई आय आर्जनको माध्यम बनाउँदै गरिबी निवारण गर्न सकिएको छैन ।
११. पूर्वाधार क्षेत्रमा गरेको लगानीलाई उत्पादन र उत्पादकत्वसँग प्रत्यक्ष रूपमा जोड्न सकिएको छैन । पूर्वाधार क्षेत्रमा गरेको लगानीलाई गाउँपालिकाको अर्थतन्त्रमा टेवा पुग्ने गरी परिचालन गर्नु चुनौतीको रूपमा रहेको छ ।
१२. स्थानीय हाट बजार, पोखरी, सामुदायिक वन, मनोरञ्जन कर, विज्ञापन करबाट प्राप्त हुने राजस्वलाई गाउँपालिकाको आन्तरिक श्रोतको आधारको रूपमा स्थापित गर्नु चुनौतीको रूपमा रहेको छ ।
१३. गाउँपालिकाबाट प्रदान गरिएका सिपमुलक तालिम, क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम, विशेष समूह लक्षित तालिम, कार्यक्रमहरुलाई आय आर्जनसँग जोड्दै आमदानीमा वृद्धि गर्दै आत्मनिर्भर बनाउन सकिएको छैन ।

१४. कञ्चन गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को वार्षिक योजना तथा बजेटका उद्देश्यहरु तपसिल बमोजिम रहेका छन् :

- (क) आर्थिक विकास तथा गरिबी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुऱ्याउने,
- (ख) उत्पादनमूलक तथा छिटो प्रतिफल प्राप्त गर्न सकिने आयोजनामा लगानी गर्ने,
- (ग) जनताको जीवनस्तर, आम्दानी र रोजगारी बढ्ने क्षेत्रमा लगानी विस्तार गर्ने,
- (घ) स्थानीय सहभागिता जुट्ने, स्वयम् सेवा परिचालन गर्न सकिने तथा लागत कम लाग्ने आयोजना संचालन गर्ने,
- (ङ) स्थानीय स्रोत साधन र सीपको अधिकतम प्रयोग गर्ने,
- (च) महिला, बालबालिका तथा पिछडिएका क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुगेको हुने,
- (छ) लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण अभिवृद्धिमा जोड दिने,
- (ज) दीगो विकास, वातावरणीय संरक्षण तथा सम्बर्द्धन गर्न सघाउ पुऱ्याउने,
- (झ) भाषिक तथा साँस्कृतिक पक्षको जगेर्ना र सामाजिक सद्भाव तथा एकता अभिवृद्धिमा सघाउ पुऱ्याउने,
- (ञ) नवप्रवर्तनकारी योजनाहरु संचालन गर्ने,
- (ट) स्थानीय मेलमिलाप कार्यक्रम मार्फत जनताको न्यायमा पहुँच स्थापित गर्ने,
- (ठ) मानव अधिकारको संरक्षण र शान्ति सुरक्षाको अवस्था कायम राख्ने,
- (ड) दिगो विकासका लक्ष्य पुरा गर्ने ।

सभाध्यक्ष महोदय एवं गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु

१५. आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को बजेट बाँडफाँड गर्दा निम्न क्षेत्रहरुलाई उच्च प्राथमिकतामा राखिएको छः

- क) संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाका लाभमा जनताको सहज पहुँच स्थापित गर्ने,

- ख) प्रविधिमैत्री सेवा प्रवाह, राजनीतिक तथा प्रशासनिक शुसासनको अवस्था,
- ग) आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक समावेशीकरण, विविधता व्यवस्थापन तथा गाउँपालिकाको सबै क्षेत्रमा समानुपातिक समावेशिताको अवस्था सिर्जना,
- घ) दिगो, आत्मनिर्भर र उन्नतीशिल अर्थतन्त्रको निर्माण,
- ङ) उद्यमशिलता प्रवर्द्धन, स्वआर्जन मार्फत परनिर्भरताको अन्त्य,
- च) सिप विकास, क्षमता अभिवृद्धि, नवप्रवर्द्धन मार्फत मानव विकासमा सुधार,

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म चालु आ.व. २०८१/०८२ को बजेटको संक्षिप्त रूपमा समीक्षा गर्ने अनुमति चाहन्छु —

१६. **आय तर्फ:** चालु आर्थिक वर्षको लागि आन्तरिक आयबाट रु २ करोड ५० लाख, राजश्व बाँडफाँडबाट रु ९ करोड ६२ लाख २० हजार, संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान (वित्तीय समानीकरण अनुदान १२ करोड ८ लाख, सशर्त चालु तर्फ २० करोड ९५ लाख २४ हजार, पुँजीगत तर्फ ५६ लाख, समपुरक अनुदान ९० लाख र विशेष अनुदान ३ करोड ५० लाख) तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान (वित्तीय समानीकरण अनुदान ८२ लाख १७ हजार, सशर्त अनुदान ७० लाख, समपुरक अनुदान ७० लाख तथा विशेष अनुदान १५ लाख) आय तर्फ अनुमान गरिएकोमा चालु आ.व. २०८१/०८२ को आषाढ ७ गते सम्ममा आन्तरिक आयबाट रु १ करोड ८१ लाख ७१ हजार २ सय ६२ रुपैया मात्र (७२.६८ प्रतिशत), राजश्व बाँडफाँडबाट रु ७ करोड ८२ लाख ३० हजार ५ सय ८ रुपैया मात्र (८१.३० प्रतिशत), संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान (वित्तीय समानीकरण, सशर्त, समपुरक र विशेष) गरी रु ३४ करोड ५५ लाख ६ हजार ४० रुपैया (९०.९४ प्रतिशत), प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान (वित्तीय समानीकरण, सशर्त, समपुरक र विशेष) गरी रु १ करोड ९१ लाख ५१ हजार ८

सय ४२ (८०.७५ प्रतिशत) सडक बोर्डबाट प्राप्त २३ लाख लगायत रकम गरी जम्मा आम्दानी रु ४६ करोड ३३ लाख ५९ हजार ६ सय ५२ (७९.४८ प्रतिशत) खुद आय प्राप्त भएको छ ।

१७. व्यय तर्फ: चालु आ.व.मा कुल रु. ५८ करोड ३१ लाख २८ हजार ८ सय १० रुपैयाको संसोधित बजेट अनुमान प्रस्तुत भएकोमा हाल सम्म चालु तर्फ ७४.६५ प्रतिशत, पुँजीगत तर्फ ६४.१५ प्रतिशत गरी समग्रमा ७०.८५ प्रतिशत खर्च भएको अवस्था छ । आम्दानी तर्फ संघीय सरकार वित्तीय समानीकरण अनुदान तर्फ उपलब्ध भएको सिमा रकममा हाल सम्म जम्मा ९१ प्रतिशत र संघीय सरकार राजश्व बाँडफाँड अनुदान तर्फ ७७ प्रतिशत रकम मात्र प्राप्त हुनाले कतिपय सम्पन्न भएका योजना तथा कार्यक्रमहरुको समयमै भुक्तानी हुन नसक्दा भौतिक प्रगति उत्साहजनक देखिएतापनि वित्तीय प्रगति आशातित रुपमा नदेखिएको व्यहोरा सम्मानित सभामा जानकारी गराउन चाहन्छु । चालु आ.व.को लागि रु. २ करोड ५० लाख आन्तरिक आम्दानी प्रक्षेपण गरिएकोमा हालसम्म १ करोड ८१ लाख रुपैयाँ मात्र संकलन हुनुले आन्तरिक राजश्व लक्ष्य अनुसार संकलन नहुने तथा केन्द्रीय तथा प्रादेशिक अनुदानमा परनिर्भर हुनुपर्ने अवस्था सृजना हुन सक्ने देखिन्छ । आन्तरिक आय संकलनको क्षेत्रमा नीतिगत, संस्थागत र संरचनागत सुधार गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

सभाका आदरणीय सभाध्यक्षज्यू,

सभाका सभाध्यक्ष महोदय,

अब यिनै प्राथमिकताका क्षेत्रका आधारमा तयार गरिएको आ.व.२०८२/८३ को आय-व्ययको विवरण यस सम्मानित सभामा पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु -

आर्थिक विकास

कृषि तथा पशु विकास तर्फ

१८. कृषि क्षेत्रको प्रवर्द्धन विकासका लागि सिँचाई अत्यावश्यक हुन्छ । पालिकाको गौरवको आयोजनाको रूपमा रहेको कञ्चन सिँचाई आयोजनाका लागि रु. ५० लाख विनियोजन गरेको छु।
१९. हेफर इन्टरनेशनल नेपालसँग तरकारी मूल्य विकास श्रृंखला परियोजना कार्यक्रम मार्फत किसानहरूको कृषि उत्पादन संकलन तथा प्रशोधन केन्द्रको स्थापना गरी कृषकहरूलाई व्यावसायिक रूपमा तरकारी उत्पादन गर्ने र कृषिलाई व्यावसायिक तथा विविधीकरण गर्दै गाउँपालिकाको अर्थतन्त्रमा टेवा पुग्ने गरी पालिकाको बडा नं. २ लाई तरकारी हबको रूपमा विकास गर्ने तथा बडा नं. १ र ४ मा तरकारी उत्पादन वृद्धि गरी किसानहरूको जीवनस्तर उकास्ने लक्ष्य लिइएको छ । जसका लागि रु १ करोड ७ लाख रूपैयाँ विनियोजन गरेको छु।
२०. उखुवाली प्रवर्द्धन तथा किसान सूचीकरण कार्यक्रमका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
२१. ५० प्रतिशत अनुदानमा गहुँको विऊ वितरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएको छु । जसका लागि रु. १५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
२२. अनुदानमा च्याउको विऊ वितरण, तरकारी फलफूल, सूर्यमुखी तथा मसला बालीमा अनुदान विभिन्न बालीमा लाग्ने रोग किरा नियन्त्रणका

कार्यक्रम, सिंचाई सम्बन्धी यन्त्र उपकरण वितरण कार्यक्रम, स्प्रेयर वितरण लगायतका कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएको छु ।

२३. उत्पादनमा आधारित घाँस खेतीमा अनुदान कार्यक्रम, परजीवि नियन्त्रणका लागि औषधि कार्यक्रम, पशुपंक्षीमा खोप कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । यसका लागि आवश्यक रकमको व्यवस्था गरेको छु ।

२४. ५० प्रतिशत अनुदानमा कृषकका लागि यान्त्रिकीकरण अनुदान कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागि रु. १० लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

२५. धानबाली पकेट कार्यक्रमका लागि रु. १२ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

२६. गत आ.व. बाट सञ्चालनमा ल्याइएको “गाई भैसीलाई सुत्केरी स्याहार तथा पोषण सुधारमा प्रोत्साहन कार्यक्रम” मार्फत पशु विमा अनिवार्य हुन गएको लगायत लाभ प्राप्त भई कृषकहरूलाई पशुपालनमा प्रोत्साहन मिल्न गएकोमा सो कार्यक्रमलाई यस आ.व.मा प्राथमिकतामा राखी निरन्तरता दिएको छु । जसका लागि रु. २५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

२७. समग्रमा कृषि विकास तथा पशु सेवातर्फ रु. ३ करोड २१ लाख २५ हजार विनियोजन गरेको छु ।

श्रम तथा रोजगार

२८. रोजगारीको हक संवैधानिक रूपमा मौलिक हक अन्तर्गत पर्दछ गाउँपालिकाभित्रका विपन्न तथा बेरोजगार व्यक्तिहरूलाई रोजगारी प्रदान गरी आय आर्जनका क्रियाकलापहरूमा संलग्न गराउन संघीय सरकारसँगको साझेदारीमा रोजगारमूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ जसका लागि ४१ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

सामाजिक विकास

शिक्षा

२९. आधारभुत तहका स्वीकृत दरबन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकको तलब भत्ताका लागि रु. ९ करोड २८ लाख तथा माध्यमिक तहका स्वीकृत दरबन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि रु. ३ करोड ४४ लाख विनियोजन गरेको छु ।
३०. निर्मित गुरुयोजनाको आधारमा संघीय सरकार र गाउँपालिकाको साझेदारीमा विद्यालयको भौतिक निर्माण कार्यका लागि रु. ५५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
३१. विद्यार्थीलाई पौष्टिक आहार उपलब्ध गराउने उद्देश्य अनुरूप दिवा खाजामा विगतको विनियोजनमा वृद्धि गरी रु. १ करोड २३ लाख विनियोजन गरेको छु ।
३२. शैक्षिक कार्यक्रम माध्यमिक तह (९-१०) तर्फ अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान तर्फ रु. ५२ लाख विनियोजन गरेको छु ।
३३. विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण तथा कार्य सम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान कार्यक्रमका लागि रु. ३५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
३४. संघीय सरकार सशर्त अनुदान अन्तर्गत सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरूलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड व्यवस्थापनका लागि रु. २३ लाख १७ हजार विनियोजन गरेको छु ।
३५. संघीय सरकारसँगको साझेदारीमा विद्यालय कर्मचारी, बाल विकास सहजकर्ताहरूको थप तलब भत्ताका लागि रु १ करोड ५१ लाख ८७ हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।

३६. रूद्रपुर मा.वि., हिमालय आधारभुत विद्यालय, ज्ञानोदय आधारभुत विद्यालय, दुर्गा मा.वि., शान्तिभूमि आधारभुत विद्यालय, लुम्बिनी ज्ञान निकेतन मा.वि., शिवशक्ति आधारभुत विद्यालयहरूको भौतिक पूर्वाधार निर्माण, आवश्यक सामग्री खरीद, जग्गा संरक्षण, रंगरोगन लगायत कार्यका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
३७. शिशु सदन आधारभुत विद्यालयको २ कोठे भवनमा तला थप कार्यका लागि रु २० लाख विनियोजन गरेको छु ।
३८. बुद्ध भूमि आधारभुत विद्यालयको सभाहल निर्माणका लागि रु. ५ लाख, ज्ञानोदय आधारभुत विद्यालयको अधुरो पूर्वाधार निर्माणका लागि रु. ७ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
३९. गाउँपालिकाको एक मात्र नमुना मा.वि. श्री प्रगती मा.वि.को फिल्ड पेभिडका लागि रु. १२ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।
४०. विद्यार्थीमा अन्तर निहीत प्रतिभाको प्रस्फुटन गर्ने तथा विद्यार्थीलाई अतिरिक्त क्रियाकलापमा संलग्न गराउँदै शिक्षासँगै अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन अन्तर्गत राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड प्रतियोगिता सञ्चालनका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
४१. गरिब, विपन्न तथा जेहेन्दार विद्यार्थीहरूको शिक्षा माथिको मौलिक अधिकार संरक्षण गर्नका लागि शैक्षिक सामग्री वितरण, छात्रवृत्ति लगायत प्रोत्साहनका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
४२. प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा डिजिटल तथा अन्य सिकाई सामग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाई अनुदान शिर्षकमा रु. ३४ लाख १४ हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।

४३. संघीय सरकार विशेष अनुदान अन्तर्गत सामुदायिक विद्यालयहरूका लागि फर्निचर, पंखा, डिजिटल बोर्ड र खानेपानी व्यवस्थापनका लागि रु. १ करोड १२ लाख विनियोजन गरेको छु ।

४४. सामुदायिक पुस्तकालयको स्थापना आधारभुत, माध्यमिक तहको पाठ्यक्रममा आधारित मूल विषयको विषयगत तालिमका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

४५. समग्र शिक्षा क्षेत्रको विकासका लागि रु. २२ करोड १० लाख ७० हजार विनियोजन गरेको छु ।

युवा तथा खेलकुद

४६. विभिन्न संघ संस्थाहरूको साझेदारीमा खेलकुद प्रतियोगिता, वडास्तरीय खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन, युवा क्लबहरूका लागि खेल सामग्री वितरण, खेल मैदानको मर्मत संभार तथा स्तरोन्नती, उपाध्यक्ष कप खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन लगायतका कार्यक्रमका लागि ४७ लाख ७० हजार रकम बजेट विनियोजन गरेको छु ।

स्वास्थ्य

४७. औषधी उपाचार खर्च तर्फ मृगौला प्रत्यारोपण गरेका, डायलाइसिस गराइरहेका, क्यान्सर रोगी र मेरुदण्ड पक्षघातका विरामीहरूलाई औषधि उपचार खर्च बापतको मासिक रु. ५ हजारका दरले उपलब्ध गराइने कार्यक्रमका लागि रु. २७ लाख विनियोजन गरेको छु ।

४८. रक्तसंचार, न्यानो झोला, सुरक्षित निःशुल्क गर्भपतन र नवजात शिशुको निःशुल्क उपचार कार्यक्रमका लागि रु. १७ लाख ४५ हजार विनियोजन गरेको छु ।

४९. आधारभुत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधि खरिद तथा गर्भवती आमालाई क्याल्सियम चक्री खरीदका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
५०. मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम संचालनका लागि रु ९ लाख विनियोजन गरेको छु ।
५१. विद्यालयमा स्वास्थ्य शिविर, उपाध्यक्षसँग गर्भवती भेटघाट कार्यक्रम, सुत्केरीसँग उपाध्यक्ष कार्यक्रम, ल्याब व्यवस्थापनका लागि उपकरण खरीद, अन्य संघ संस्थाहरूको साझेदारीमा विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । जसका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
५२. महिला स्वास्थ्य स्यवंसेविका उत्प्रेरणा र मनोबल वृद्धि गर्न विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । खाजा भत्ता, सम्मान जनक विदाई, निःशुल्क स्वास्थ्य बिमा, भ्रमण, स्वयंसेविका अक्षयकोष सञ्चालन लगायत कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । स्यवं सेविकाहरूले पाउँदै आएको यातायात भत्तामा रु. १ हजार वृद्धि गरेको छु ।
५३. कञ्चनवासीलाई सामुदायिक तथा नीजि अस्पतालहरूमा उपचार गर्दा आवश्यक रगत निःशुल्क दिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
५४. पूर्वकर्म तथा पञ्च कर्मका लागि तालिम कार्यक्रम, आयुर्वेद उपचारका लागि अत्यावश्यक औषधि खरीद, जीवनशैली तथा तनाव व्यवस्थापनका लागि योग ध्यान कार्यक्रम, गृहिणीहरूका लागि भान्सा सुधार कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक रकम व्यवस्था गरेको छु ।
५५. “म स्वस्थ मेरो समुदाय स्वस्थ” भन्ने नाराका साथ घर टोलमा स्वास्थ्य प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । जसका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

५६. समग्र स्वास्थ्य क्षेत्रका लागि रु. ३ करोड ३८ लाख २४ हजार ६ सय ५० रकम विनियोजन गरेको छु ।

खानेपानी तथा सरसफाई

५७. गाउँपालिकाका विभिन्न स्थानहरूमा सार्वजनिक शौचालयहरूको निर्माण गरिनेछ, त्यसैगरी विभिन्न वडाहरूमा सरसफाई सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम, खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समितिहरूसँगको साझेदारीमा विपन्नलाई धारा जडान लगायत कार्यक्रम सञ्चालनका लागि रु. २२ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

महिला तथा बालबालिका

५८. महिला, युवा युवती, ज्येष्ठ नागरिक, विशेष लक्षित तथा संरक्षित समूहका लागि सामाजिक सुरक्षा सामाजिक संरक्षण सीप क्षमता विकास कार्यक्रम, सामुदायिक भवन निर्माण, लघु उद्यम विकास कार्यक्रम सञ्चालन, एकल महिला क्षमता विकास कार्यक्रम तालिम तथा प्रविधि हस्तान्तरणका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

५९. शहिद तथा घाइते परिवारका लागि आय आर्जनमूलक कार्यक्रम, फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरूका लागि विशेष कार्यक्रमहरूका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

६०. लैङ्गिक समावेशीकरण तथा सामाजिक समानताका लागि कुल रकम ८२ लाख विनियोजन गरेको छु ।

धर्म संस्कृति

६१. धर्म तथा संस्कृतिको जगेर्ना गर्दै परम्परागत रीति रिवाज मूल्य मान्यताको संरक्षण, सम्बर्द्धन र प्रवर्द्धनका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।

६२. कुडियामाई मन्दिर, हनुमाननगर शिव मन्दिर, मलावरदेवी मन्दिर, मैत्री बौद्ध विहार, कर्मा टसी छुलिङ्ग गुम्बा, ऊँ शान्तिको अपुरो भवन निर्माण,

ऊ श्री श्रान्तेश्वर महादेव मन्दिर, प्रकटेश्वर मन्दिर, वडा नं. ४ को कालिका मन्दिर, दक्षिण भैसाही थारू डिउहार तथा सुपा देउराली मन्दिरमा पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत संभारका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

६३. धर्म संस्कृति क्षेत्रको जगेर्ना, संरक्षण तथा उत्थान गर्नका लागि समग्रमा रु. ४९ लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

भौतिक पुर्वाधार

६४. विगत आ.व.हरूमा निर्माण सम्पन्न भई सञ्चालनमा रहेका गाउँपालिकाभित्रका ५ वटै वडाहरूमा रहेका जिर्ण सडकहरूको मर्मत संभार तथा नयाँ सडक कालोपत्रेका लागि २ करोड ५० लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

६५. प्रदेश सरकार समपुरक आयोजना अन्तर्गत वडा नं. ५ को मोहनको टंकी देखि लुम्बिनी रोड जोड्ने सडक कालोपत्रे र वडा नं. १ र २ को शान्तिनगर देखि सुकेताल मटेरिया हुँदै कटुवा समयमाई मन्दिर सम्म सडक कालोपत्रेका लागि रु. १ करोड ५० लाख २ हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।

६६. यसैगरी संघीय सरकार समपुरक अनुदान अन्तर्गत वडा नं. २ को कुट्टादेखि बगही-मटेरिया हुँदै मैनिया सम्मको सडक कालोपत्रेका लागि २ करोड ७७ लाख ५० हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।

६७. गाउँपालिकाभित्रका विभिन्न सडकहरू/भौतिक संरचनाहरूको आकस्मिक रूपमा हुने मर्मत संभार कार्यका लागि रु. ३० लाख विनियोजन गरेको छु ।

६८. पिपरीचापा फायरलाइन टोलमा नाली निर्माण, साइकल चोकदेखि पूर्वजाने बाटो पिपिसि ढलान, गजेडी स्वास्थ्य चौकी जाने बाटोमा पिपिसि

ढलान, हरैया चोकदेखि बाग्लुङ्गे टोल सम्म नाली निर्माण लगायत कार्यका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

६९. वडा नं. ३ मा रहेको आयुर्वेद औषधालयको भवन मर्मत, रूद्रपुर स्वास्थ्य चौकीमा घेराबार तथा रंगरोगन, सडक बोर्डसँगको साझेदारीमा विभिन्न सडकहरू मर्मत संभारका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

७०. गाउँपालिकाका विभिन्न स्थानहरूमा स्यालो ट्युबेल जडान, कुलो निर्माण तथा मर्मत लगायतका सिंचाई सम्बन्धी पूर्वाधार निर्माणका लागि १९ लाख ९० हजार रकम विनियोजन गरेको छु ।

७१. पालिकाभित्रका विद्युत संरचनाहरूको मर्मत संभार तथा स्तरोन्नती कार्यका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

७२. समग्र भौतिक पूर्वाधार विकासका लागि रु. ८ करोड ६५ लाख ९० हजार विनियोजन गरेको छु ।

वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

७३. वन तथा वातावरण संरक्षण गर्दै नागरिकको स्वच्छ वातावरणमा बाँच्न पाउने मौलिक हक अन्तर्गतको अधिकार सुनिश्चित गर्नुका साथै वनजन्य उत्पादनबाट आमदानी गर्ने र हरित अर्थतन्त्रमा टेवा पुऱ्याउने उद्देश्यले समृद्धका लागि वन कार्यक्रम अन्तर्गत रु. ४० लाख विनियोजन गरेको छु ।

७४. सैनामैना नगरपालिका, गैडहवा गाउँपालिका, शुद्धोधन गाउँपालिका तथा कञ्चन गाउँपालिकाको संयुक्त लगानीमा सञ्चालित वारूणयन्त्र सञ्चालनका लागि रु. ८ लाख रकम विनियोजन गरेको छु साथै पालिकाभित्र आइपर्ने विपद्जन्य घटनाहरूको पूर्वानुमान, पूर्वतयारी तथा घटनापश्चात गरिने उद्धार तथा राहत वितरण कार्यका लागि छुट्टै विपद् व्यवस्थापन कोष मार्फत आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।

सार्वजनिक सेवा प्रवाह तथा शुसासन

सूचना प्रविधि

७५. सूचना प्रविधि मार्फत सेवा प्रवाहलाई स्वचालित बनाउँदै सेवा प्रवाहमा गुणात्मक सुधार गर्ने तथा कम समय, स्रोत र लागतमा सेवा प्रवाह गर्नका लागि सूचना प्रविधि मैत्री पूर्वाधार निर्माण तथा सञ्चालनका लागि रु. ३५ लाख ५० हजार विनियोजन गरेको छु ।

शान्ति सुरक्षा

७६. गाउँपालिकावासीको जिउधनको सुरक्षालाई प्राथमिकतामा राख्दै पालिकाभित्र रहेका प्रहरी चौकी, इलाका प्रहरी कार्यालयहरूको संरचनात्मक सुधार तथा गाउँपालिकाभित्रका मुख्य चोक तथा सार्वजनिक स्थानहरूमा सिसिटिभि जडान कार्यलाई निरन्तरता दिदै आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

न्यायिक समिति

७७. स्थानीय तहको संवैधानिक न्यायिक कार्यको जिम्मेवारी पाएको न्यायिक समितिमा जनताको सहज रूपमा पहुँच स्थापना गर्न न्याय सम्पादन कार्यलाई निष्पक्ष, पारदर्शी, छिटो-छरितो बनाउन तथा न्याय निरूपण कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन मेलमिलाप केन्द्रहरू, न्यायिक समितिको संस्थागत तथा संरचनात्मक सुधार, समितिका पदाधिकारीहरूको क्षमता विकास कार्यका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

सुशासन

७८. कञ्चन गाउँपालिकामा समस्याको रूपमा रहेको छाडा चौपायाको व्यवस्थापनका लागि कपिलवस्तु जिल्लाको वाणगंगा नगरपालिकासँगको लागत सहभागितामा समाधान गर्ने गरी आवश्यक रकम व्यवस्था गरेको छु ।

७९. गाउँपालिकामा कार्यरत करार सेवाका कर्मचारीहरूलाई आगामी आ.व. २०८२/८३ देखि सामाजिक सुरक्षा कोषमा आवद्ध गरिनेछ।

भूमिहिन दलित, भूमिहिन सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबासी

८०. कञ्चनवासीको लामो प्रतिकक्षाको रूपमा रहेको भूमिहिन दलित, भूमिहिन सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबासीको समस्याको समाधानको नजिक पुगेका छौं, जसको फलस्वरूप यथाशिघ्र जग्गाधनी प्रमाणपुर्जा वितरण गर्न लागेका छौं भने बाँकी काम सम्पन्न गर्नका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरिएको छ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म कञ्चन गाउँपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/८३ का लागि प्रस्तावित राजस्व र व्ययको अनुमानित विवरण यस सम्मानित सभा समक्ष पेश गर्न चाहन्छु -

८१. आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/८३ का लागि गाउँपालिकाको कुल बजेट मध्ये अधिकांश बजेट संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण नै हो । गाउँपालिकाको आन्तरिक आय व्यवस्थापनका लागि नेपालको संविधान, २०७२ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम गाउँपालिकाले लगाउन र संकलन गर्न पाउने कर, दस्तुर, शुल्क समेतका आधारहरू उपलब्ध भए बमोजिम गत आर्थिक वर्षमा स्वीकृत गरी निर्धारण गरिएको कर दस्तुर शुल्कका दर तथा क्षेत्रहरूलाई केही संशोधन गरी आगामी आर्थिक वर्षको बजेट प्रस्ताव गरेको छु ।

८२. कुल आय तथा व्ययको स्रोत र क्षेत्रगत विवरण निम्नानुसार रहेको छ:-
सभामा प्रस्तुत आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न आन्तरिक स्रोत, संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने वित्तीय हस्तान्तरण सहित जम्मा रु. ५५ करोड

३० लाख ४३ हजार ६ सय ५० आय हुने अनुमान गरिएको छ।
उपरोक्त आम्दानी रकमबाट

- चालु तर्फ रु. ३८ करोड ३३ लाख ३१ हजार ६ सय ५० रुपैया (६९.३१ प्रतिशत) खर्च हुने अनुमान गरिएको छ भने
- पुँजीगत तर्फ रु. १६ करोड ९७ लाख १२ हजार (३०.६९ प्रतिशत) खर्च हुने अनुमान छ।

८३. आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को प्रस्तावित आय संकलन व्यवस्थापन तर्फ निर्धारण गरिएका करका दर रेट समेतका आय स्रोतहरूको विस्तृत विवरण कञ्चन गाउँपालिकाको प्रस्तावित आर्थिक विधेयक, २०८२ र गाउँपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा कार्यान्वयन गर्न प्रस्तावित गरेका योजना/परियोजना/कार्यक्रमहरूको विस्तृत विवरण गाउँपालिकाको विनियोजन विधेयक, २०८२ मा समावेश गरेको छु । गाउँपालिकाले आगामी आ.व. २०८२/८३ का लागि अनुमान गरिएको खर्च वेहोरिने स्रोतहरू देहाय बमोजिम रहेका छन्:

- आन्तरिक आम्दानी- रु.२ करोड ७५ लाख रुपैया हुने प्रक्षेपण गरिएको छ भने
- नेपाल सरकारबाट प्राप्त वित्तीय समानीकरण अनुदान रु. ११ करोड ६७ लाख,
- यसैगरी संघीय राजश्व बाँडफाँड रु. ९ करोड ८१ लाख रुपैयाको अनुमान रहेको छ भने
- घरजग्गा रजिष्ट्रेशन दस्तुर वापत रु.७० लाखको अनुमान प्रक्षेपण गरिएको छ,
- संघीय समपुरक अनुदान अन्तर्गत रु. १ करोड ११ लाख,
- संघीय सरकार विशेष अनुदान रु. १ करोड १२ लाख,
- संघीय सरकार सशर्त अनुदान रु २२ करोड ५१ लाख,

- प्रदेश सरकारबाट प्राप्त वित्तीय समानीकरण अनुदान रु ८० लाख ६६ हजार रूपैया हुने प्रक्षेपण गरिएको छ,
- प्रदेश सरकार राजश्व बाँडफाँड रु ९२ लाख ८४ हजार,
- प्रदेश सरकार शसर्त अनुदान रु. ७० लाख,
- प्रदेश सरकार समपुरक अनुदान रु. ७५ लाख,
- साथै विनियोजित खर्चहरुको श्रोत पुर्तिका लागि चालु आ.व. को खर्च पश्चात रु. २ करोड ४४ लाख ७९ हजार ८ सय ४७ नगद मौज्दात रहने प्रक्षेपण गरिएको छ ।

८४. मैले प्रस्तुत गरेको बजेटको कार्यान्वयनबाट कञ्चन गाउँपालिकावासी जनताको आर्थिक, सामाजिक अवस्थामा परिवर्तन हुने, वातावरण संरक्षणमा गुणात्मक सुधार, राजश्व संकलनमा उल्लेखनीय वृद्धि हुनुका साथै भौतिक पूर्वाधार निर्माण र सेवा प्रवाहमा सुधार आई सुशासनको अनुभूति हुने विश्वास लिएको छु ।

८५. अन्त्यमा, यो बजेट निर्माण प्रकृत्यामा महत्त्वपूर्ण सहयोग गर्नुहुने आदरणीय गाउँपालिका अध्यक्षज्यू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू, योजना तर्जुमा समितिका सदस्यज्यूहरु, राजश्व परामर्श समितिका सदस्यज्यूहरु, विषयगत समितिका संयोजक तथा सदस्यज्यूहरु, योजना तर्जुमा समितिका सदस्य-सचिवज्यू, राजश्व परामर्श समिति र विषयगत समितिका सदस्य-सचिवज्यूहरु, कार्यपालिकाका सम्पूर्ण सदस्यज्यूहरु, गाउँपालिकाका सम्पूर्ण कर्मचारी साथीहरुप्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्न चाहन्छु ।

८६. त्यसैगरी योजना तर्जुमा समितिलाई महत्त्वपूर्ण सल्लाह सुझाव दिनुहुने यस जिल्लाबाट प्रतिनिधित्व हुने संघीय संसदका सदस्यज्यूहरु, प्रदेश सभाका सदस्यहरु, गाउँपालिकाका पूर्व अध्यक्षज्यू र उपाध्यक्षज्यू, विभिन्न राजनैतिक दलका नेताहरु, उद्योग बाणिज्य संघका पदाधिकारी सदस्यहरु, विज्ञ सल्लाहकारहरु, आदिवासी जनजाति अभियन्ताहरु, महिला संजाल, गाउँपालिका बालसंजाल, दलित अभियन्ताहरु, नागरिक

समाज, पत्रकारबन्धुहरु लगायत बहुमूल्य सल्लाह र सुझाव दिनुहुने सम्बन्धित सबैमा हार्दिक आभार प्रकट गर्दै धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

८७. आगामी आर्थिक वर्षका लागि पेश गरिएको बजेट नीति तथा कार्यक्रम र सो-सँग सम्बन्धित आर्थिक विधेयक र विनियोजन विधेयक उपर रचनात्मक र सिर्जनात्मक ढंगले सघन छलफल गरी पारित गरी दिनु हुनेछ भन्ने विश्वासका साथ सम्पूर्ण गाउँसभा सदस्यज्यूहरुमा हार्दिक अनुरोध गर्दछु ।

८८. कञ्चन गाउँपालिकाको विकास र समृद्धिमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने सम्पूर्ण राजनीतिक दलहरु, सम्पूर्ण कर्मचारीहरु, समाजसेवी बुद्धिजीवीहरु, पूर्वजनप्रतिनिधिहरु, विभिन्न गैर-सरकारी संघ-संस्थाका प्रतिनिधिज्यूहरु, अन्तर्राष्ट्रिय गैर-सरकारी संघ-संस्थाका प्रतिनिधिज्यूहरु, दातृ निकायहरु, सुरक्षा निकायहरु, सम्पूर्ण संचार जगत तथा पत्रकारहरु एवं कञ्चन गाउँपालिकावासीहरुमा हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दै आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को लागि पारित बजेट, नीति तथा कार्यक्रमलाई सफल बनाउनमा समेत यहाँहरुबाट सकारात्मक सहयोग, समन्वय, सहकार्य एवं शुभेच्छा प्राप्त हुने अपेक्षा राख्दै कञ्चन गाउँपालिकावासीहरु सम्पूर्णमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

मौसमी थापा मगर

उपाध्यक्ष

कञ्चन गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय

कञ्चन गाउँपालिकाको विनियोजन विधेयक, २०८२

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को सेवा र कार्यहरूको लागि स्थानीय सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने र विनियोजन गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना :

कञ्चन गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को सेवा र कार्यहरूको लागि स्थानीय सञ्चित कोष माथि व्ययभार हुने रकम विनियोजन गर्ने र सो रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन आवश्यक भएकोले नेपालको संविधानको धारा २२९(२) बमोजिम कञ्चन गाउँपालिकाको गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

- (१) यस ऐनको नाम कञ्चन गाउँपालिकाको विनियोजन विधेयक, २०८२ रहेको छ ।
- (२) यो ऐन सम्वत् २०८२ साल श्रावण १ गते देखि लागू हुनेछ ।

२. आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को निमित्त स्थानीय सञ्चित कोषबाट खर्च गर्ने अधिकार: आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को निमित्त अनुसूचिमा उल्लेख भए बमोजिम स्थानीय संचित कोषमाथि व्ययभार हुने रकम बाहेक अनुसूचिमा उल्लिखित चालू खर्च र अनुसूचिमा उल्लिखित पुँजीगत खर्च गरी जम्मा रकम रु.५५,३०,४३,६५०/- (अक्षरूपी पचपन्न करोड तिस लाख त्रिचालिस हजार छ सय पचास) मात्र नबढाई निर्दिष्ट गरिए बमोजिम स्थानीय सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न सकिनेछ।

तर यो ऐन पारित भए पश्चात आ.व. २०८२/८३ भित्र कुनै सरकारी निकाय, संघ-संस्था, साझेदार निकाय तथा अन्य कुनै स्रोतबाट कुनै कार्यक्रमका लागि गाउँपालिकाको संचित कोषमा रकम जम्मा हुन

आएमा सम्बन्धित खातामा स्थानान्तर गरी उक्त कार्यक्रमको लागि खर्च गर्न सकिने छ ।

३. विनियोजन :

- (१) यस ऐनद्वारा स्थानीय सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न अधिकार दिइएको रकम आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को निमित्त अनुसूचिमा उल्लिखित कार्यहरूको निमित्त बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम अनुसूचिको विभिन्न शीर्षकमा सेवा र कार्यहरूको निमित्त विनियोजन गरेको रकममध्ये कुनै शीर्षकमा बचत हुने र कुनै शीर्षकमा नपुग हुने देखिन आएमा कार्यपालिका बैठकले बचत हुने शीर्षकबाट नपुग हुने शीर्षकमा रकम सार्न सक्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम रकम सार्दा जम्मा रकमको दश प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कुनै एक वा एकभन्दा बढी शीर्षकबाट अर्को एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकमा रकम सार्न तथा निकासा र खर्च जनाउन र चालु तथा पुँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको खर्च वेहोर्ने एक स्रोतबाट अर्को स्रोतमा रकम सार्न सकिनेछ ।

तर, उपदफा (२) र (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि कार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने र कार्यहरूको निमित्त विनियोजन गरेको रकममध्ये कुनैमा बचत हुने शीर्षकबाट नपुग हुने शीर्षकमा रकम सार्न सक्नेछ । यसरी रकम सार्दा एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा रकमको १० प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरूबाट अर्को एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरूमा रकम सार्न तथा निकासा र खर्च जनाउन सकिनेछ । पुँजीगत खर्च र वित्तीय व्यवस्था तर्फ विनियोजित रकम साँवा भुक्तानी खर्च र व्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्य चालू खर्च शीर्षकतर्फ सार्न र वित्तीय व्यवस्था अन्तर्गत साँवा भुक्तानी खर्च तर्फ

विनियोजित रकम ब्याज भुक्तानी खर्च विनियोजित रकम ब्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्यत्र सार्न सकिने छैन ।

तर चालु तथा पुँजीगत खर्च वित्तीय व्यवस्थाको खर्च व्यहोर्न एक स्रोतबाट अर्को स्रोतमा रकम सार्न सकिनेछ ।

- (४) उपदफा (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा स्वीकृत रकमको १० प्रतिशत भन्दा बढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरूमा रकम सार्न परेमा गाउँसभाको स्वीकृती लिनु पर्नेछ ।
- (५) चालु आर्थिक वर्षको अन्त्य सम्ममा कार्य सम्पन्न गर्ने गरी सम्झौता भई विविध कारणवश सम्पन्न हुन नसकी म्याद थप भएका योजनाहरूको हकमा उक्त योजनालाई यस ऐन बमोजिम खर्च हुने गरी दायित्व सारी सोही योजनाको शीर्षक खडा गरी भुक्तानी गर्न बाधा परेको मानिने छैन ।

कञ्चन गाउँपालिकाको विनियोजन विधेयक, २०८२

अनुसूचि १

राजस्व तथा अनुदान प्राप्तिको अनुमान

शिर्यक		आ.व. २०८०/८१ को यथार्थ	आ.व. २०८१/८२ को संशोधित अनुमान	आ.व. २०८२/८३ को अनुमान
आय		५६०५२९४९७.६३	६०६०९०९१३.८	५५३०४३६५०
राजस्व		१०६१३२६५९.३९	९६४२९९१३.७५	५१९७९८४७
आन्तरिक श्रोत		२०३३६८८६.८३	२५००००००.	२७५०००००
११३१३	सम्पत्ती कर	१२२७५९०.८४	११०००००	११०००००
११३१४	भुमिकर/मालपोत	२५४२३८६.७८	२५०००००	३५०००००
११३१७	वहाल कर	८०२६९७.७२	१००००००	१००००००
११३१८	वहाल विटौरी कर	१५७३८५	४५०००००	४५०००००
११४५१	सवारी साधन कर (साना सवारी)	०	५०००	५०००
११४७९	अन्य मनोरञ्जन कर	१५२०२२५	१०००००	१०००००
११६९१	अन्य कर	१५००	१६०००००	१६०००००
१४२१८	विद्युत सेवा शुल्क	८२२००	२०००	२०००
१४२२३	शिक्षा क्षेत्रको आम्दानी	५१८००	१०००००	१०००००
१४२२५	यातायात क्षेत्रको आम्दानी	०	१५००	१५००
१४२२९	अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	१७६३४.४९	४००००	४००००
१४२४२	नक्सापास दस्तुर	६२९१५६०	२५०००	२५०००
१४२४३	सिफारिश दस्तुर	५८०२००	६५०००००	७००००००
१४२४४	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	११४४३००	८०००००	८०००००
१४२४५	नाता प्रमाणित दस्तुर	१७००२३०	१५०००००	२००००००
१४२४९	अन्य दस्तुर	५७९९००	२५०००००	२५०००००
१४२५३	व्यावसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	२६७५०८	६६०००	६६०००

कञ्चन गाउँपालिकाको विनियोजन विधेयक, २०८२

१४२६२	विद्युत सम्बन्धी दस्तुर	०	५००	५००
१४२६५	अन्य क्षेत्रको आय	२८१३५०	१५००००	१५००००
१४३१२	प्रशासनिक दण्ड जरिवाना र जफत	५५३२३५	३०००००	३०००००
१४५२९	अन्य राजस्व	८९७६८४	६०००००	६०००००
१४६११	व्यवसाय कर	१२०००	१६०००००	२१०००००
१५१११	बेरूजू	१५९५५००	०	०
३३३४२	मनोरञ्जन कर	०	१००००	१००००
अन्य विविध आम्दानी		३५२५९०६.४२		
राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम		९२२६४५९४.२४	१०६०२००००	११४३९७८०३
बाँडफाँड भई प्राप्त हुने मुल्य अभिवृद्धि कर र अन्तशुल्क (राजश्व बाँडफाँड संघिय सरकार)		७३९४६७५०.३३	९२३०००००	९८११३८०३
बाँडफाँड भई प्राप्त हुने सवारी साधन कर (राजश्व बाँडफाँड प्रदेश सरकार)		३७८६७२३.९१	३९२००००	९२८४०००
मालपोत कार्यालयबाट प्राप्त रकम		१००३१३९८	७५०००००	७००००००
सडक बोर्ड		४४९९७२२	२३०००००	०
अन्तर सरकारी वित्तिय हस्तान्तरण- संघिय सरकार		३३५२२२८८४	३७९९२४०००	३६४१०००००
समानिकरण अनुदान		१०८४८३२००	१२०८०००००	११६७०००००
शसर्त अनुदान		२११८२९०००	२१५१२४०००	२२५१०००००
समपुरक अनुदान		५००००००	९००००००	१११०००००
विशेष अनुदान		९९१०६८४	३५००००००	११२०००००
प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान		२६९०९३६०	२३७१७०००	२२५६६०००
वित्तिय समानिकरण अनुदान		६४०८०००	८२१७०००	८०६६०००
सशर्त अनुदान		९०२९६९०	७००००००	७००००००
समपुरक अनुदान		९४७१६७०	७००००००	७५०००००
विशेष अनुदान		२००००००	१५०००००	०
गत वर्षको नगद मौजदात		८५७९५७७२.५६	७१४२९९१३.७५	२४४७९८४७

अनुसूचि २
कार्यक्षेत्रगत व्यय अनुमान
आ.व. २०८२/८३

वडा नं.	१	२	३	४	५	गा.पा.	जम्मा
जम्मा बजेट	५८०००००	६२०००००	६४५००००	६३०००००	५९०००००	२६०४९३६५०	२९११४३६५०
१० आर्थिक विकास	०	२०००००	१०००००	३०००००	०	२४५७५०००	२५१७५०००
१०१० कृषि	०	२०००००	०	१०००००	०	२४४२५०००	२४७२५०००
१०२० उद्योग तथा वाणिज्य	०	०	०	०	०	०	०
१०३० पर्यटन	०	०	१०००००	२०००००	०	१५००००	४५००००
१०४० सहकारी	०	०	०	०	०	०	०
१०५० वित्तीय क्षेत्र	०	०	०	०	०	०	०
२० सामाजिक विकास	९९००००	२१२००००	२२३००००	१७०००००	११५००००	४६०९४६५०	५४२८४६५०
२०१० शिक्षा	०	१०००००	०	४५००००	५००००	२६०७००००	२६६७००००
२०२० स्वास्थ्य	०	१०००००	१५००००	२०००००	०	९३७४६५०	९८२४६५०
२०३० खानेपानी तथा सरसफाइ	१०००००	२५००००	६०००००	२५००००	०	१००००००	२२०००००
२०४० संस्कृति प्रवर्द्धन	१२००००	३७००००	११०००००	२५००००	२०००००	२९०००००	४९४००००

	वडा नं.	१	२	३	४	५	गा.पा.	जम्मा
२०५०	खेलकुद तथा मनोरञ्जन	१२००००	३०००००	२०००००	०	१५००००	१५०००००	२२७०००००
२०६०	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	६५००००	१००००००	१८००००	५५००००	७५००००	५२५००००	८३८०००००
३०	पूर्वाधार विकास	३९९००००	३९८००००	३३५००००	३६५००००	३८०००००	७०६०२०००	८८५७२०००
३०१०	स्थानीय सडक, पुल तथा झोलुङ्गेपुल	२६०००००	३९०००००	३२५००००	२५०००००	२९०००००	६०६०२०००	७४९५२०००
३०२०	सिचाई	६४००००	०	०	५००००	७५००००	५५००००	१९९००००
३०३०	भवन तथा सहरी विकास	७५००००	८००००	१०००००	५०००००	९५००००	९४५००००	११८३००००
३०४०	उर्जा	०	०	०	६०००००	०	०	६०००००
३०५०	लघु तथा साना जलविद्युत (विकल्पिक उर्जा समेत)	०	०	०	०	०	०	०
३०६०	सञ्चार	०	०	०	०	०	०	०
४०	वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	५००००	०	०	१५००००	५००००	३५२२०००	३७७२०००

कञ्चन गाउँपालिकाको विनियोजन विधेयक, २०८२

वडा नं.	१	२	३	४	५	रा.पा.	जम्मा
४०१० वन तथा भु-संरक्षण	०	०	०	१५००००	५००००	०	२०००००
४०२० जलाधार संरक्षण	०	०	०	०	०	०	०
४०३० वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन	०	०	०	०	०	०	०
४०४० फोहरमैला तथा ढुल व्यवस्थापन	०	०	०	०	०	०	०
४०५० जलउत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण	०	०	०	०	०	०	०
४०६० श्रम तथा रोजगार	०	०	०	०	०	१७२२०००	१७२२०००
४०७० विपद व्यवस्थापन	५००००	०	०	०	०	१८०००००	१८५००००
५० संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन	७७००००	७०००००	७७००००	५०००००	९०००००	११५७०००००	११९३४००००
५०१० सामान्य सेवा	८००००	०	०	०	१५००००	०	२३००००
५०२० सुरक्षा व्यवस्थापन	०	०	०	०	०	१५५००००	१५५००००
५०३० सूचना प्रविधि	०	०	०	०	५००००	३५०००००	३५५००००
५०४० पञ्जीकरण व्यवस्थापन	०	०	१०००००	०	१५००००	०	२५००००

वडा नं.	१	२	३	४	५	रा.पा.	जम्मा
५०५० स्थानीय तथ्याङ्क संकलन र अभिलेख व्यवस्थापन	०	०	५००००	०	०	०	५००००
५०६० सुशासन प्रवर्द्धन	१४००००	०	१०००००	०	०	५४०००००	५६४००००
५०७० अनुसन्धान तथा विकास	२०००००	३५००००	१७००००	१५००००	२०००००	५२५००००	६३२००००
५०८० अन्यत्र वर्गिकृत नभएको	०	०	०	०	०	०	०
५०९० प्रशासनिक खर्च	२०००००	२०००००	२०००००	२०००००	२०००००	९९५०००००	१००५०००००
५१०० अन्य	१५००००	१५००००	१५००००	१५००००	१५००००	५०००००	१२५००००
							२९११४३६५०

कञ्चन गाउँपालिकाको आर्थिक विधेयक, २०८२

कञ्चन गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना: कञ्चन गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

नेपालको संविधानको धारा २८८ को उपधारा (२) बमोजिम कञ्चन गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस ऐनको नाम “कञ्चन गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०८२” रहेको छ ।

(२) यो ऐन २०८२ साल श्रावण १ गतेदेखि कञ्चन गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।

२. सम्पत्ति कर: गाउँपालिकाका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (१) बमोजिम सम्पत्ति कर/घरधुरी कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

३. भूमिकर (मालपोत): गाउँपालिका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (२) बमोजिम भूमिकर (मालपोत) लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।

४. घर बहाल कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै वा आंशिक तवरले बहालमा दिएकोमा सम्झौता रकमको १० प्रतिशतका दरले घर जग्गा बहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।

५. व्यवसाय कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पुँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसूचि (३) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
६. कवाडी संकलन कर: कञ्चन गाउँपालिका क्षेत्रभित्र उत्पादन वा संकलन भएका पुनः प्रयोग हुन सक्ने माल वस्तु (Re use) र प्रशोधन (Recycle) पश्चात मात्र पुनः प्रयोग हुन सक्ने माल वस्तुमा अनुसूचि (४) बमोजिमको दरमा कवाड निकासी शुल्क लगाइनेछ ।
७. सवारी साधन कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूचि (५) बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।
८. विज्ञापन कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूचि (६) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।
९. मनोरञ्जन कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका पार्क, उद्यान, मेला महोत्सव, व्यापार मेला, सरकस आदि जस्ता क्षेत्रमा लुम्बिनी प्रदेश सरकारको आर्थिक ऐन, २०८२ तथा मनोरञ्जन कर नियमावली, २०७६ बमोजिम तोकिएको दर प्रकृयाबाट मनोरञ्जन कर लगाइने छ र हुने मनोरञ्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूचि (७) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

१०. बहाल बिटौरी शुल्क: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका संरचनामा सञ्चालन हुने हाटबजार वा पसलहरूमा बैठकी वापत अनुसूची (८) दरमा बहाल बिटौरी शुल्क लगाइने छ ।
११. सेवा शुल्क, दस्तुर: गाउँपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूची ९ मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवा तथा वेदार्ता जग्गा उपयोग गरेबापत सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचिमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१२. कर छुट तथा जरिवाना: १. यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरूलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिईने छैन ।
२. तर माथि जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि यस ऐन बमोजिम व्यवसाय कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरूलाई देहाय बमोजिम कर छुट दिन सकिनेछ ।
- क. नविकरण गर्दाका वखत मात्र छुट पाउने:**
- (१) आ.व. २०८२/८३ को व्यवसाय कर २०८२ पौष मसान्त भित्रै बुझाएमा कर रकमको १० प्रतिशत र २०८२ चैत्र मसान्त भित्र बुझाएमा ५ प्रतिशतले हुने रकम छुट दिइनेछ ।
- ख. दर्ता वा नविकरण गर्दाका वखत छुट पाउने (व्यवसाय कर)**
- (१) महिला वा दलितले मात्र सञ्चालन गरेको लघु उद्यमको व्यवसाय करमा २५ प्रतिशत छुट दिइने छ ।

- (२) अपाङ्गता भएका व्यक्ति वा महिला स्वयंमले ठेला, रिक्सा, ई-रिक्सा तथा टेम्पो सञ्चालन सम्बन्धी व्यवसाय गरेको भए त्यस्ता साधन दर्ता, नविकरण वा नामसारी गर्दा लाग्ने दस्तुरमा २५ प्रतिशत छुट दिइनेछ । तर त्यस्ता व्यक्तिको नाममा दर्ता गरी अन्य व्यक्तिले सञ्चालन गरेको भएमा यो छुट दिइनेछैन ।
- (३) “ख” र “ग” वर्गका अपाङ्गता भएका व्यक्तिले सञ्चालन गरेका उद्योग व्यवसाय लाग्ने व्यवसाय लाग्ने करमा शत प्रतिशत छुट दिइनेछ ।
- (४) आर्थिक विपन्नता, प्रकोप पिडित, पशु विमा वा नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारले तोकेको कडा रोगको औषधी उपचारको लागि सिफारिस गर्दा यस ऐन बमोजिम लाग्ने सिफारिस दस्तुरमा मिनाह दिइनेछ ।
- (५) यस ऐन बमोजिम घर बहाल कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुले एकमुष्ट वार्षिक कर अग्रिम रुपमा २०८२ आश्विन महिना भित्र बुझाएमा कर रकमको १० प्रतिशतले हुने रकम छुट दिइनेछ ।
- (६) यस ऐन बमोजिमको कुनै राजस्व बोलपत्रको माध्यमबाट संकलन गर्दा बोलपत्रदाताले कबोल गरेको रकम एकमुष्ट रुपमा अग्रिम दाखिला गरेमा १० प्रतिशत सम्म छुट दिन सकिनेछ । यस्तो छुट पश्चात कायम हुने कबोल रकम उक्त ठेक्को न्यूनतम अंक भन्दा घटी हुन गरी दिइनेछैन । त्यसै गरी स्थानीय तह र प्रदेशको अधिकारमा रहेका (विभाज्य कोषमा राजस्व दाखिला हुने) आय शिर्षकबाट बोलपत्रका माध्यमबाट राजस्व संकलन गर्दा यस्तो छुट दिइनेछैन ।

स्पष्टिकरण: दफा १२ को उपदफा (१) (२) (३) बमोजिमको सहूलियत लिनका लागि यसको पुष्टि गर्ने प्रमाण अनिवार्य रुपमा पेश गर्नुपर्नेछ ।

१३. बक्यौतामा हर्जना लाग्ने:

- (१) हरेक चालु आ.व.को कर चालु आ.व. भित्रै बुझाउनु करदाताको कर्तव्य हुनेछ ।
- (२) यस ऐन बमोजिम आर्थिक वर्ष २०८२/८३ मा बुझाउनु पर्ने कर २०८३ असार मसान्त भित्र नबुझाई बक्यौता रहेमा तत् पश्चात ५० प्रतिशत हर्जना लाग्नेछ ।
- (३) आ.व. २०८२/८३ भन्दा अगाडिका आ.व.मा तत्कालिन आर्थिक ऐन बमोजिम यस गाउँपालिकालाई कर तिर्ने दायित्व भएका करदाताले चालु आ.व.२०८२/८३ मा कर बुझाउन ल्याएमा ५० प्रतिशत हर्जना सहित कर बुझाउनु पर्नेछ ।

१४. **कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधि:** यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुनेछ ।

१५. **बहाल शुल्क:** गाउँपालिका क्षेत्र भित्र गाउँपालिकाले निर्माण गरेका संरचनाको संचालन निजी क्षेत्र मार्फत गराउनु परेमा वा गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका पोखरी बहालमा दिनु परेमा सार्वजनिक खरिद नियमावली २०७७, बमोजिमको प्रकृयाबाट बहाल शुल्क लगाइनेछ ।

१६. **कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधि:** यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुने छ ।

१७. **बाधा अड्काउ फुकाउने अधिकार:** यस ऐन बमोजिम निर्धारण गरिएका कर तथा शुल्कहरु सम्बन्धमा द्विविधा उत्पन्न भएमा सो सम्बन्धि निर्णय

गरी बाधा अड्काउ फुकाउने अधिकार कार्यपालिकालाई प्रदान गरिएको छ ।

१८. यसै ऐन बमोजिम भएको मानिने: यस ऐन जारी हुनुभन्दा अघि भए गरेका कर संकलन तथा शुल्क सम्बन्धि व्यवस्था यसै ऐन बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

१९. करका दर संशोधन नहुने: यो ऐन लागु भए पछि सामान्यतया आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को विचमा यस ऐनका अनुसूचिमा उल्लेखित करका दरहरु संशोधन गर्न सकिने छैन । तर गाउँसभाले यस ऐन बमोजिमका अनुसूचिमा छुटेका करको दायरा समावेश गर्न बाधा पर्ने छैन ।

२०. बचावट र खारेजी: २०८२ श्रावण १ गतेदेखि कञ्चन गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन २०८१ स्वतः खारेज हुनेछ । साथै, यस ऐनमा उल्लेख भएका व्यवस्थाहरु संघीय र प्रदेश कानूनसँग बाझिएमा बाझिएको हद सम्म अमान्य हुनेछ ।

अनुसुचि-१
(दफा २ सँग सम्बन्धित)

विभिन्न प्रकारका धुरीकरहरू

क्र.सं.	शीर्षक	दर
१	धुरीकर खर	रु.५०
२	धुरीकर खपडा/टाली/टिन	रु.१००
३	धुरीकर पक्कि घर	रु.३००
४	धुरीकर पक्की घर १ तला माथी प्रत्येक तला थप	रु.२००

अव्यवस्थित जग्गाको न्यूनतम मूल्याङ्कन देहाय बमोजिम कायम गर्ने

५	सालझण्डी पानीटंकी बेलडांडा बनकसिया सरकारी बोरीङ्ग हुदै गैडहवा ताल जाने सडक मोहडाका जग्गा प्रति कट्टा	रु.४०००००
६	बनकसिया गरगरे भैसाही कोठी पुल सडक मोहडाका जग्गा प्रति कट्टा	रु.३०००००
७	वरपिपल चोक देखि पुर्तिघाट हुदै रुद्रपुर मा वि हुदै धौलागिरी चोक सडक मोहडाका जग्गा प्रति कट्टा	रु.४०००००
८	हरैया झलवा पच्चिस वगिया सडक मोहडाका जग्गा प्रति कट्टा	रु.४०००००
९	पिपरीचापा चौपारी हुदै घनश्याम चोक सम्मको सडक मोहडाका जग्गा प्रति कट्टा	रु.३०००००
१०	पिपरीचापा -भैसाही- पच्चिस वगिया सडक मोहडाका जग्गा प्रति कट्टा	रु.३०००००
११	लौसा कुचेरा दानापुर सडक मोहडाका जग्गा प्रति कट्टा	रु.३०००००
१२	अक्सफोर्ड कुचेरा रातडाँडा बासगढी सडक मोहडाका जग्गा प्रति कट्टा	रु.३०००००
१३	दानापुर पुलदेखि गजेडी गाउँसम्म सडक	रु.३०००००

१४	कुत्ता वसन्तफुलवारी कमलचोक सडक मोहडाका जग्गा प्रति कट्टा	रु.३०००००
१५	थकालीचेक सरस्वती मा वि पच्चिस वगिया सडक मोहडाका जग्गा प्रति कट्टा	रु.३०००००
१६	डायरीचोक राधाकृष्ण मन्दिर दुर्गा मन्दिर लखनचोक सडक मोहडाका जग्गा प्रति कट्टा	रु.३०००००
१७	क. फायरलाइन- प्रतापपुर- हरैया-हनुमान नगर सडक मोहडामा पर्ने जग्गाको प्रति कट्टा	रु.६०००००
१८	ख. "क" मा उल्लेखित सडकमा जोडिएको भित्रि कालोपत्रे र ग्राभेल बाटोको मोहडामा पर्ने जग्गा प्रति कट्टा	रु.४०००००
१९	ग. "ख" मा उल्लेखित सडकमा जोडिएको भित्रि कालोपत्रे र ग्राभेल बाटोको मोहडामा पर्ने जग्गा प्रति कट्टा	रु.३०००००
२०	घ. सालझण्डी पानीटंकी बेलडांडा बनकसिया सरकारी बोरीङ्ग हुदै गैडहवा ताल जाने सडक मोहडाका जग्गा प्रति कट्टा	रु.४०००००
२१	ड. "घ" मा उल्लेखित सडकमा जोडिएको भित्रि कालोपत्रे र ग्राभेल बाटोको मोहडामा पर्ने जग्गा प्रति कट्टा	रु.३०००००
२२	च. बासगडी -बेलवरिया-सुर्यपुरा सडक, बेलभरिया-बकुलगाढ-हात्तीबजार, बासगडी गजेडी मसिना भैरवघाट -हरैया सडक र बनकसिया गरगरे भैसाही कोठीपुल सडक मोहडको जग्गा प्रति कट्टा	रु.५०००००
२३	छ. माथि उल्लेखित सडक बाहेक अन्य सडकमा पर्ने जग्गाको मोहडा प्रति कट्टा	रु.२५००००
२४	ज. बाटो नभएको भित्रि जग्गा प्रति कट्टा	रु.२०००००

अनुसूची-२
(दफा-३ सँग सम्बन्धित)

मालपोत शुल्क भुमिकर

१	२ कट्टा सम्म	रु.१००
२	२ देखि ५ कट्टा सम्म	रु.२००
३	५ देखि १० कट्टा सम्म	रु.५००
४	१० कट्टा देखि माथि प्रति कट्टा थप	रु.५०

अनुसूची-३
(दफा-५ सँग सम्बन्धित)

व्यवसाय कर

क्र.सं.	शीर्षक	दर्रा	नविकरण
१	मदिरा थोक बिक्रेता	रु.८०००	रु.५०००
२	मदिरा खुद्रा (फूटकर) बिक्रेता	रु.३०००	रु.२०००
३	होटेल गेष्ट हाउस सहित	रु.६०००	रु.३०००
४	रेष्टुरेण्ट	रु.२५००	रु.१५००
५	होटल रेष्टुरेण्ट स्विमिङ पुल सहित	रु.१००००	रु.७०००
६	मिष्ठान्न भण्डार	रु.३०००	रु.२०००
७	निजी डेरी	रु.३०००	रु.२०००
८	चिया पसल	रु.१०००	रु.५००
९	पार्टि प्यालेस	रु.५०००	रु.२५००
१०	क्याटरिङ्ग/टेन्ट हाउस	रु.५०००	रु.३०००
११	पुल हाउस	रु.५०००	रु.३०००
१२	छापाखाना	रु.४०००	रु.२०००
१३	कम्प्युटर तालिम तथा मर्मत केन्द्र	रु.४०००	रु.२०००

१४	व्यावसायिक फर्म	रु.२०००	रु.१०००
१५	सवारी साधन पार्टस बिक्री वितरण	रु.५०००	रु.२५००
१६	सवारी साधन मर्मत ग्यारेज (चार पाङ्ग्रे)	रु.५०००	रु.२५००
१७	सवारी साधन मर्मत ग्यारेज (तिन पाङ्ग्रे/मोटरसाइकल)	रु.२५००	रु.१५००
१८	रिकण्डिसन हाउस	रु.२०००	रु.१०००
१९	फ्रेस हाउस मासु पसल	रु.२०००	रु.१०००
२०	लेखापढी व्यवसायी सुचिकृत	रु.२५००	रु.१५००
२१	हेभी इक्युपमेण्ट डोजर, लोडर, एक्साभेटर लगायतको सुचिकृत	रु.१००००	रु.७०००
२२	सुनचाँदी पसल	रु.४०००	रु.२०००
२३	रिङ्ग टायल ब्लक उधोग	रु.४०००	रु.२०००
२४	सेलर मिल	रु.५०००	रु.३०००
२५	लुगा सिलाउने (टेलरिङ्ग) पसल	रु.२०००	रु.१०००
२६	लुगा सिलाउने (टेलरिङ्ग) कपडा बिक्री समेत पसल	रु.५०००	रु.२५००
२७	कपाल काट्ने (सैलुन)	रु.२०००	रु.१०००
२८	फोटो स्टुडियो	रु.२०००	रु.१०००
२९	धान काट्ने जेट मेसिन	रु.१५००	रु.१०००
३०	कवाडी पसल	रु.५०००	रु.३०००
३१	सेनेटरी	रु.३०००	रु.२०००
३२	मिनि मार्केट	रु.३०००	रु.२०००
३३	घुम्ती व्यवसाय कर (चार पाङ्ग्रे सवारी साधन प्रयोग गर्ने)	रु.५०००	रु.२५००

३४	घुम्ती व्यवसाय कर (मोटर साइकल, अटो रिक्सा, लगायत अन्य सवारी सधान प्रयोग गर्ने)	रु.३०००	रु.१५००
३५	अन्य घुम्ती व्यवसाय कर (साइकल)	रु.१०००	रु.५००
३६	स्केट पार्क/जिम हाउस संचालन	रु.५०००	रु.२०००
३७	भाँडा पसल	रु.३०००	रु.१०००
३८	ग्याँस, चुलो डिलर	रु.३०००	रु.१०००
३९	गारमेन्ट	रु.५०००	रु.२०००
४०	डल हाउस/गिफ्ट पसल तर्फ	रु.१५००	रु.१०००
४१	कम्पनी शेयर बिक्री सिफारिस	रु.१०००	
४२	बेबी सप	रु.३०००	रु.१०००
४३	स्पोर्ट्स हाउस	रु.३०००	रु.१०००
४४	पुजा सामग्री पसल	रु.२०००	रु.१०००

संस्था दर्ता

क्र.सं.	शीर्षक	दर्ता	नविकरण
१	आमा/महिला/युवा क्लब लगायत अन्य समूह	रु.५०००	रु.१०००
२	युवा क्लब/संघसंस्था प्रतिष्ठान अभिलेखीकरण(सुचीकरण)	रु.२५००	रु.१०००
३	खानेपानी तथा सरसफाई संस्था दर्ता अभिलेखीकरण	रु.३०००	रु.३०००
दुई वा दुई भन्दा बढी आमा/महिला/युवा समूह क्लब एकीकरण हुन आएमा नवीकरण शुल्क लाग्ने छैन			

कृषि तथा पशु

क्र.सं.	शीर्षक	दर्ता	नविकरण
१	कृषक समूह/कृषि फर्म	रु.१०००	रु.५००

२	पशु फर्म	रु.१०००	रु.५००
३	रसायनिक मल बिक्रेता सूचिकरण	रु.३०००	रु.१०००

अस्पताल तथा औषधि पसल

क्र.सं.	शीर्षक	दर्ता	नविकरण
१	अस्पताल	रु.१००००	रु.७०००
२	पोलिक्लिनिक	रु.७०००	रु.५०००
३	फार्मसी सम्बन्धी पसल	रु.४०००	रु.२५००
४	ल्याब प्रयोगशाला	रु.२०००	रु.१०००
५	औषधि उत्पादक	रु.५०००	रु.३०००
६	फार्मसी डिलर	रु.५०००	रु.२०००
७	डेन्टल क्लिनिक	रु.५०००	रु.२०००
८	चस्मा पसल	रु.२०००	रु.१५००

आयुर्वेदिक औषधि पसल

क्र.सं.	शीर्षक	दर्ता	नविकरण
१	थोक बिक्रेता	रु.२०००	रु.१५००
२	खुद्रा बिक्रेता	रु.१५००	रु.१०००

एग्रोभेट पसल दर्ता तथा नवीकरण

क्र.सं.	शीर्षक	दर्ता	नविकरण
१	थोक बिउविजन जन्य पसल	रु.३०००	रु.२०००
२	खुद्रा बिउविजन जन्य पसल	रु.२०००	रु.१५००

बैंक तथा वित्तीय संस्था तर्फ

क्र.सं.	शीर्षक	दर्ता	नविकरण
१	"क" वर्गको बैंक	रु.१००००	रु.५०००
२	"ख" वर्गको बैंक	रु.७०००	रु.३०००

३	"ग" वर्गको बैंक	रु.५०००	रु.२५००
४	लघु वित्त फाइनान्स	रु.३५००	रु.२५००
५	बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था	रु.३५००	रु.२५००
६	वचत तथा ऋण सहकारी संस्था	रु.३०००	रु.२५००
७	महिला, पशु तथा कृषि सहकारी संस्था	रु.२५००	रु.२०००
८	रेमिट (विप्रेषण केन्द्र)	रु.३०००	रु.२०००

स्टेशनरी पसल तर्फ

क्र.सं.	शीर्षक	दर्ता	नविकरण
१	थोक स्टेशनरी पसल	रु.३०००	रु.२०००
२	खुद्रा स्टेशनरी पसल	रु.२०००	रु.१५००
३	आर्ट पसल	रु.१५००	रु.१०००

मोवाइल पसल तर्फ

क्र.सं.	शीर्षक	दर्ता	नविकरण
१	मोवाइल पसल/मर्मत पसल	रु.३०००	रु.२०००
२	फोटोग्राफर तथा भिडियो ग्राफिक्स पसल	रु.३०००	रु.२०००

कस्मेटिक्स तर्फ

क्र.सं.	शीर्षक	दर्ता	नविकरण
१	कस्मेटिक पसल	रु.२५००	रु.१५००
२	ब्युटी पार्लर	रु.२०००	रु.१०००
३	कस्मेटिक र फेसीयल सहित ब्युटीपार्लर	रु.३०००	रु.२०००

फर्निचर तर्फ

क्र.सं.	शीर्षक	दर्ता	नविकरण
१	फर्निचर उद्योग	रु.७०००	रु.५०००
२	फर्निचर सो-रुम होम डेकोर समेत	रु.३०००	रु.२०००

३	सःमिल	रु.२५०००	रु.१००००
फेन्सी तथा कपडा पसल			
क्र.सं.	शीर्षक	दर्ता	नविकरण
१	कपडा तथा फेन्सी पसल	रु.३०००	रु.२०००
२	जुत्ता पसल	रु.२५००	रु.१५००
३	जुत्ता/चप्पल उद्योग	रु.२५००	रु.१५००
इलेक्ट्रिक पसल			
क्र.सं.	शीर्षक	दर्ता	नविकरण
१	इलेक्ट्रिक पसल	रु.२५००	रु.१५००
२	इलेक्ट्रोनिक्स पसल	रु.३०००	रु.२०००
सवारी साधन तर्फ			
क्र.सं.	शीर्षक	दर्ता	नविकरण
१	मोटरसाइकल सो-रुम तथा मर्मत	रु.५०००	रु.३०००
२	साइकल सो-रुम तथा मर्मत	रु.३०००	रु.२०००
३	साइकल मर्मत पसल	रु.१५००	रु.१०००
४	छड सिमेन्ट हार्डवेयर लगायत मेसिनरी पेन्टस, सेनेटरी, मार्बल तथा प्लाई पसल सुचिकरण समेत	रु.८०००	रु.५०००
५	सेनेटरी मार्बल पसल	रु.३०००	रु.२०००
६	पेन्टस पसल	रु.३०००	रु.२०००
७	प्लाई पसल	रु.३०००	रु.२०००
८	पेट्रोल पम्प तर्फ	रु.६०००	रु.४०००

खाद्यान्न तर्फ			
क्र.सं.	शीर्षक	दत्ता	नविकरण
१	खाद्य सप्लायर्स	रु.३०००	रु.२०००
२	गल्ला थोक	रु.४०००	रु.३०००
३	खाद्यान्न किराना थोक	रु.२५००	रु.१५००
४	साना किराना पसल	रु.१५००	रु.१०००
५	आलु प्याज लसुन लगायत तरकारी फलफुल थोक पसल	रु.२०००	रु.१०००
६	आलु प्याज लसुन लगायत तरकारी फलफुल खुद्रा पसल	रु.१०००	रु.५००
निर्माण व्यावसायी तर्फ			
क्र.सं.	शीर्षक	दत्ता	नविकरण
१	मिक्चर, भाईब्रेटर, सटरिङ्ग सामान सहित निर्माण व्यवसायी	रु.५०००	रु.४०००
२	सटरिङ्ग मात्र भएको निर्माण व्यवसायी	रु.३०००	रु.२०००
३	घ वर्गको निर्माण व्यवसायी इजाजत पत्र	रु.३००००	रु.२००००
उद्योग तर्फ			
क्र.सं.	शीर्षक	दत्ता	नविकरण
१	ईट्टा उद्योग	रु.२००००	रु.१५०००
२	घरेलु उद्योग	रु.२०००	रु.१५००
३	ग्रील तथा आल्मुनियम उद्योग	रु.५०००	रु.३०००
४	ठुला उद्योग	रु.१५०००	रु.१००००
सञ्चार माध्यम तर्फ			
क्र.सं.	शीर्षक	दत्ता	नविकरण
१	एफ.एम.	रु.५०००	रु.३०००
२	टि. भी. च्यानल सन्चालन	रु.७०००	रु.५०००

३	केबुल सञ्चालन	रु.५०००	रु.३०००
४	पत्रपत्रिका	रु.३०००	रु.२०००
एउटै पसलमा दुई वा दुई भन्दा बढी फरक प्रकृतिका व्यवसाय संचालन गरेको हकमा सबै प्रकृतिका व्यवसायको दर्ता तथा नवीकरणको शुल्क जोडी २५ प्रतिशत छुट दिईनेछ ।			
अन्य करहरू			
क्र.सं.	शीर्षक	दर्ता	नविकरण
१	ईन्टरनेट कम्पनी सञ्चालन दस्तुर	रु.५०००	रु.३०००
२	जग्गा नाँपजाँच र कायम प्रति कित्ता	रु.२०००	
३	घुम्ती राईस मिल	रु.३०००	रु.२०००
४	घुम्ती सिरक डसना मिल	रु.३०००	रु.२०००
५	ट्याङ्की व्यवसायी	रु.५००	रु.२००
६	इन्जिनियरिङ्ग कन्सल्टेन्सी	रु.३०००	रु.१५००
७	इन्जिनियरिङ्ग कन्सल्टेन्सी सुचिकृत	रु.२०००	
८	ईट्टा संकलन तथा बिक्री डिपो	रु.५०००	रु.३०००
९	निर्माण सामग्री सप्लायर्स	रु.५०००	रु.५०००
अन्य माथि उल्लेख नभएको पसलहरूको हकमा (व्यवसायको प्रकृति हेरी रु.१००० देखि रु.३००० सम्म)			

अनुसूची-४

(दफा-६ सँग सम्बन्धित)

कवाडीजन्य पदार्थको निकासी शुल्क

१. पुन प्रयोग)Re-use गर्ने देहायका बमोजिमका (वस्तुहरूमा निम्ननुसारको निकासी शुल्क लगाइनेछ :

क्र.सं.	माल वस्तु	इकाई	आ .व. २०८२/०८/३ को दर
१	खाली सिसी बियर बोत्तल	प्रति गोटा	१.००
२	खाली सिसी चिसो पेय बोत्तल	प्रति गोटा	१.००
३	खाली सिसी मदिरा र अन्य बोतल .एम ५०० भन्दा माथि .एल	प्रति गोटा	०.५०
४	खाली सिसी मदिरा र अन्य बोतल .एम ५०० भन्दा तल .एल	प्रति गोटा	०.२०
५	प्लाष्टिक बोत्तल भाँडाकुँडा पुराना जुत्ता चप्पल ग्यालन र जर्किन	प्रति के.जी.	१.००
६	खाली बोरा: सम्म खद्यान्न अटने प्लाष्टिक बोरा .जी.के ५०, सम्म खद्यान्न अटने जुटका बोरा .जी.के ५० .जी.के १००सम्म खद्यान्न अटने जुटका बोरा	प्रति गोटा प्रति गोटा प्रति गोटा	०.२५ ०.२५ ०.५०
७	तेलको टिन लिट्रभन्दा बढी अटने ठूलो १० लिट्रभन्दा कम अटने सानो १०	प्रति गोटा प्रति गोटा	२.०० १.००

२.प्रशोधन गरी पुनः प्रयोग हुन सक्ने देहाय अनुसारको कवाडी मालसमानमा निम्नानुसारको निकासी शुल्क लगाइनेछ :

क्र.सं.	माल वस्तु	इकाई	आ .व. २०८२/०८/३ को दर
१	गार्मेण्टको कपडाको टुक्रा	प्रति के.जी.	२.००

२	जलेको माविल	प्रति लिटर	1.00
३	जुट र प्लाष्टिकका बोरा	प्रति के.जी.	0.20
४	कार्पेटका टुक्रा	प्रति के.जी.	2.00
५	टायरट्युब	प्रति के.जी.	2.00
६	थोत्रो टिन	प्रति के.जी.	0.50
७	पुरानो ड्रम	प्रति के.जी.	0.50
८	पुराना कागज: अखबार न्यूज प्रिन्ट अन्य कागज कार्टुन समेत	प्रति के.जी. प्रति के.जी.	0.50 1.00
९	धातुका टुक्राहरु र काम नलाग्ने भएका धातु समानहरु: फलाम अन्य धातु पित्तल र तामा) आदि(थोत्रिएर काम नलाग्ने मेशिनरी औजार	प्रति के.जी. प्रति के.जी. प्रति के.जी.	2.00 3.00 2.00
१०	पोलिथिन पाइपका टुक्राहरु	प्रति के.जी.	1.00
११	सिसाको धुलो वा टुक्रा	प्रति के.जी.	4.00
१२	काँचको धुलो र टुक्रा	प्रति के.जी.	1.00

कवाडी कर संकलनका लागि न्यूनतम कबोल अंक
२,५५,५००/- कायम गरी ठेक्का आह्वान गर्ने

अनुसूची-५
(दफा-७ सँग सम्बन्धित)

सवारी साधन तर्फ			
क्र.सं.	शीर्षक	दरता	नविकरण
१	बस	रु.२०००	रु.२०००
२	बस मिनि बस नामसारी सिफारिस	रु.५००	
३	कार जिप भ्यान	रु.१०००	रु.१०००
४	टेक्टर	रु.२०००	रु.२०००
५	ठेला टांगा रेक्सा	रु.१००	रु.१००
६	ई-रेक्सा/अटो रिक्सा	रु.१०००	रु.५००
७	टिप्पर / ट्रक	रु.३०००	रु.३०००
पुनश्च: गाउँपालिकामा दरता भई बार्षिक सवारी कर बुझाएका माथि उल्लिखित सवारी साधनलाई पटके कर लाग्ने छैन			

अनुसूची-६
(दफा-८ सँग सम्बन्धित)

कसैले यस गाउँपालिका भित्र सार्वजनिक जग्गामा होर्डिङ्ग बोर्ड साईन बोर्ड पम्पलेट पोस्टर जस्ता विज्ञापन सामग्रीहरू राखेमा निम्न बमोजिमको बार्षिक विज्ञापन कर लिईने छ ।

विज्ञापन दर		
१	क. होर्डिङ्ग बोर्ड प्रति बर्ग फिट	रु. ५०/-
	ख. साईन बोर्ड प्रति बर्ग फिट	रु. २०/-
	ग. भित्तेलेखन प्रति बर्ग फिट	रु. २०/-
	घ. व्यानर प्रति गोटा	रु. २०/-
गाउँपालिकाले विज्ञापन कर संकलनका लागि राजस्व परामर्श समितिको सिफारिसमा कार्यपालिकाको बैठकबाट स्वीकृत गराई एकमुष्ठ रुपमा न्यूनतम दररेट तोकी ठेक्का आव्हान गर्न सकिनेछ ।		

अनुसूची-७

(दफा-९ सँग सम्बन्धित)

१	मेला महोत्सव प्रत्येक कार्यक्रमको लागि सामान्य प्रकृतिको (पिङ्ग, सर्कस लगायत नभएको)	रु.१५०००
२	मेला महोत्सव भित्र सर्कस पिङ्ग सहितको मेला महोत्सव कार्यक्रम	रु.२५०००

अनुसूची-८

(दफा-१० सँग सम्बन्धित)

आ.व.२०८२।०८३ मा गाउँपालिकाले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका संरचनामा सञ्चालन हुने हाटबजार वा पसलमा प्रति बैठकी देहाय बमोजिमको दरमा बहाल बित्तौरी शुल्क लगाईनेछ ।

(क) हरैया र गजेडि हाटबजार

क्र. स	बिवरण		क्र. स	बिवरण	
१	पान, चुरोट, तमाखु, सुर्ती	३०	१६	चटर, मटर फुल्की	२०
२	तरकारी खुद्रा	२५	१७	हाँस कुखुरा परेवा प्रति गोटा	१०
३	तरकारी होलसेल	५०	१८	बदाम, चना, मुंगफली	१५
४	मिठाई	३५	१९	सजाउने कागज	१५
५	तोरीको तेल	३०	२०	आलु पियाज	३०
६	कुखुराको मासु	८०	२१	पोलेको मकै	१०
७	खसीको मासु	१२०	२२	विउ आलु प्रति बोरा	१८
८	रागो, सुगुर, बंगुर, मासु	९५	२३	विसाता	३५
९	माछा, कछुवा	५५	२४	सुन्तला प्रति डोको	२०
१०	सिद्रा माछा	२५	२५	बेसार मात्र	१५
११	छाता लाईट जुता घडी मर्मत	२०	२६	हरियो खुर्सानी मात्र	१८
१२	भाडा, कुकर मर्मत	२०	२७	आर्युवैदिक औषधी र जडिबुटी	२०
१३	धातुको भाडा	३०	२८	कपडा पसल	५०
१४	नाउ कपाल काट्ने हजाम	३०	२९	चटर, मटर मात्र	२०
१५	डोरी चुरा टिका आदी	२५	३०	फेन्सी पसल	४०

कञ्चन गाउँपालिकाको आर्थिक विधेयक, २०८२

३१	सुन चाँदीका गहना	४०	५३	किराना पसल	४५
३२	माटाका भाडा	२०	५४	चामल, दाल, पिठो, सुजी	३५
३३	लुगा सिलाउने	२०	५५	आइस क्रिम	३०
३४	जुता चप्पल	३५	५६	हरियो तरकारी र मसलाजन्य	१५
३५	विउ विजन	३०	५७	खाद्य पदार्थ	३५
३६	किताब	३०	५८	पाउरोटी	१२
३७	फलफुल	४०	५९	डोको, नाम्लो, भकारी आदी	२०
३८	अण्डा पसल	३५	६०	सिल्ली ढलोटाका भाडा पसल	४०
३९	भुटुवा मासु	४०	६१	पित्तलका गहना	३५
४०	गहु धान तोरी मसुरो	४०	६२	खेल प्रर्दसनी	४०
४१	बर्सादी	३०	६३	मटर समोसा पकौडा	४०
४२	लस्सी, दहि, चिया	३०	६४	घडी, रेडियो	३०
४३	खरबुजा, तरबुजा, काक्रो	३०	६५	कागती	१०
४४	फोटा, पोष्टर	३०	६६	तरकारी प्रति बोरा	१५
४५	कोक, फेन्टा, सोडा	३०	६७	साइकलमा ल्याएको तरकारी	१५
४६	फलफुल, तरकारी र अन्य विरुवा	३०	६८	रेक्सामा ल्याएको तरकारी	४५
४७	फुलका माला, खेलौना	३०	६९	जिप भ्यानमा ल्याएको तरकारी	७०
४८	भुजा चिउरा चना	१५	७०	तयारी भोलाको पसल	४०
४९	उखुको रस र जुस, दहि	३०	७१	गुवाडा	५
५०	चाउमिन पकौडा जेरी मम	४०	७२	धार लगाउने, भाडा टाल्ने	१५
५१	ताला, धागो	२०	७३	भेली	१०
५२	थोक व्यापारीले कर नतिरी भागेमा जरिवाना	१५०	७४	उल्लेखित नभएका वस्तुहरु रु.देखि सम्म	१५-४०

(ख) पूर्तिघाट, दियो, गौरी र लौसा हाटबजार

क्र. स	बिवरण	पूर्तिघाट	दियो	गौरी	लौसा	कै
१	पान, चुरोट, तमाखु, सुर्ती	२५	२५	२५	२५	
२	तरकारी खुद्रा	२०	२०	२०	२०	
३	तरकारी होलसेल	४५	४५	४५	४५	
४	मिठाई	४५	४५	४५	४५	
५	तोरीको तेल	२५	२५	२५	२५	
६	कुखुराको मासु	७५	७५	७५	७५	
७	खसीको मासु	११५	११५	११५	११५	
८	राँगो, सुँगुर, बँगुर, मासु	९०	९०	९०	९०	
९	माछा, कछुवा	५०	५०	५०	५०	
१०	सिद्रा माछा	२०	२०	२०	२०	
११	छाता, लाईट लाईटर जुत्ता, घडी मर्मत	१५	१५	१५	१५	
१२	भाँडा, कुकर, चुलो मर्मत	१५	१५	१५	१५	
१३	धातुको भाँडा	१५	१५	१५	१५	
१४	नाऊँ कपाल काट्ने हजाम	३०	३०	३०	३०	
१५	डोरी, टिका, चुरा, पोते आदी	२०	२०	२०	२०	
१६	सुन चाँदीका गहना मर्मत	३२	३२	३२	३२	
१७	माटाका भाँडा	२५	२५	२५	२५	
१८	लुगा सिलाउने	१५	१५	१५	१५	
१९	जुत्ता चप्पल बिक्री	३०	३०	३०	३०	
२०	विउ विजन	२५	२५	२५	२५	
२१	किताब	२५	२५	२५	२५	
२२	फलफुल	३५	३५	३५	३५	
२३	अण्डा पसल	३०	३०	३०	३०	
२४	भुटुवा मासु	४०	४०	४०	४०	
२५	गहुँ धान तोरी मसुरो	४०	४०	४०	४०	
२६	बर्सादी	३०	३०	३०	३०	
२७	चटर, मटर फुल्की	४०	४०	४०	४०	
२८	हाँस कुखुरा परेवा प्रति गोटा	५	५	५	५	

कञ्चन गाउँपालिकाको आर्थिक विधेयक, २०८२

क्र. स	बिवरण	पुतिधट	दियो	गौरी	लौसा	कै
२९	बदाम, चना	१५	१५	१५	१५	
३०	सजाउने कागज	१५	१५	१५	१५	
३१	आलु प्याज	३५	३५	३५	३५	
३२	पोलेको मकै	१०	१०	१०	१०	
३३	विउ आलु प्रति बोरा	२०	२०	२०	२०	
३४	विसाता	३०	३०	३०	३०	
३५	सुन्तला प्रति ढोको	१५	१५	१५	१५	
३६	बेसार मात्र	१५	१५	१५	१५	
३७	हरियो खुर्सानी मात्र	१०	१०	१०	१०	
३८	आर्युवैदिक औषधी र जडिबुटी	१५	१५	१५	१५	
३९	कपडा पसल	४५	४५	४५	४५	
४०	चटर, मटर मात्र	१५	१५	१५	१५	
४१	फेन्सी पसल	३५	३५	३५	३५	
४२	किराना पसल	४०	४०	४०	४०	
४३	चामल, दाल, पिठो, सुजी	३०	३०	३०	३०	
४४	आइस क्रिम	२५	२५	२५	२५	
४५	अदुवा, लसुन, तामा तरकारी, मसला	१०	१०	१०	१०	
४६	खाद्य पदार्थ	३०	३०	३०	३०	
४७	पाउरोटी	१०	१०	१०	१०	
४८	नाडलो, कुचो, ढोको भकारी, स्याखु सुपो नाम्लो	१५	१५	१५	१५	
४९	सिल्टी ढलोटाका भाडा पसल	३५	३५	३५	३५	
५०	पित्तलका गहना	३०	३०	३०	३०	
५१	खेल प्रदर्सनी	४०	४०	४०	४०	
५२	मटर समोसा पकौडा	३५	३५	३५	३५	
५३	लस्सी, दहि, चिया	२५	२५	२५	२५	
५४	खरबुजा, तरबुजा, काक्रो	१०	१०	१०	१०	
५५	फोटा, पोष्टर	१०	१०	१०	१०	
५६	कोक, फेन्टा, सोडा	२५	२५	२५	२५	

क्र. स	बिवरण	पुतिधट	दियो	गौरी	लौसा	कै
५७	फलफुल, तरकारी र अन्य विरुवा	२५	२५	२५	२५	
५८	फुलका माला, खेलौना	२५	२५	२५	२५	
५९	भुजा चिउरा चना	१०	१०	१०	१०	
६०	उखुको रस र जुस, दहि	२५	२५	२५	२५	
६१	चाउमिन पकौडा जेरी मःमः	३५	३५	३५	३५	
६२	ताला, धागो	१५	१५	१५	१५	
६३	तयारी भोलाको पसल	२५	२५	२५	२५	
६४	घडी, रेडियो	१०	१०	१०	१०	
६५	कागती	१०	१०	१०	१०	
६६	तरकारी प्रति बोरा	२५	२५	२५	२५	
६७	साइकलमा ल्याएको तरकारी	१०	१०	१०	१०	
६८	ई-रेक्सामा ल्याएको तरकारी	४०	४०	४०	४०	
६९	जिप भ्यानमा ल्याएको तरकारी	६५	६५	६५	६५	
७०	थोक व्यापारीले कर नतिरी भागेमा जरिवाना	३५	३५	३५	३५	
७१	गुवाडा	५	५	५	५	
७२	धार लगाउने, भाँडा टाल्ने	१५	१५	१५	१५	
७३	भेली	१०	१०	१०	१०	
७४	उल्लेखित नभएका वस्तुहरु	१५-४०	१५-४०	१५-४०	१५-४०	

नोट :

- उपरोक्त बैठकी कर एउटा बैठकीको लागि हुनेछ । एउटा बैठकी भन्नाले अधिकतम ६४८ क्षेत्रफल सम्मको हुनेछ । सो भन्दा बढी क्षेत्रफल प्रयोग भएमा सोही अनुपातमा थप बैठकी कर लाग्नेछ ।
- हाटबजारमा आउने सवारीका साधनमा पार्किङ्ग शुल्क लगाउनुपर्ने भएमा प्रति साधन देहाय बमोजिम हुनेछ ।
साईकल रु.५१- मोटरसाईकल रु.१०१- ईरिक्सा/टेम्पो रु.१५१-
कार/जीप/भ्यान रु.२०१-

अनुसूची-८
(दफा-११ सँग सम्बन्धित)

१	नाबालक प्रमाणित सिफारिस	रु.५००
२	नाता प्रमाणित सिफारिस	
क	नाता प्रमाणित सिफारिस (अंग्रेजी)	रु.१०००
ख	नाता प्रमाणित सिफारिस (नेपाली)	रु.५००
ग	नाता प्रमाणित सिफारिस (सामाजिक सुरक्षा प्रयोजन)	रु.३००
घ	पारिवारिक विवरण सिफारिस	रु.५००
३	मुचुल्का शुल्क सामान्य	रु.१०००
४	मुचुल्का शुल्क (उद्योग प्रयोजन, IEE, EIA प्रयोजन)	रु.५०००
५	मुचुल्का शुल्क अन्य	रु.३०००
६	जग्गा कागज, सवारी साधन विक्री कागज, लिजको कागज लेखेको	रु.१५००
७	जग्गा कागज, सवारी साधन विक्री कागज, लिजको कागज प्रमाणित गरेको	रु.१०००
कागज बनाए बापत प्राप्त जम्मा राजस्व रकमको ५० प्रतिशत रकम कागज गराउने कर्मचारीलाई प्रोत्साहन स्वरूप उपलब्ध गराउने ।		
८	संस्था/व्यवसाय दर्ता सिफारिस गाउँपालिकामा दर्ता हुने बाहेक	रु.५००
९	कोठा खाली गर्ने सिफारिस	रु.५००
१०	नयाँ बाटो खोल्ने सिफारिस	रु.५०००
११	बाटो कायम सिफारिस	रु.१०००
१२	मुद्दा चलेको आयस्रोत कम भएको सिफारिस	निशुल्क
१३	घर भत्किएको सिफारिस (विपद जन्य)	निशुल्क
१४	अपाङ्ग परिचय पत्र सिफारिस	निशुल्क
१५	आर्थिक स्रोत कम भएको सिफारिस	निशुल्क
१६	जातियता प्रमाणित तथा सिफारिस	रु.१००
१६	वार्षिक आम्दानी विवरण आम्दानीको	०.३%
सम्पत्ति मूल्यांकन सिफारिस ५० लाख सम्म रु ३००० र सोभन्दा माथि १ करोड सम्म रु ५००० तथा सो भन्दा माथि प्रति लाख १०० थप		
१७	करचुक्ता सिफारिस	रु.१०००

१८	व्यवसाय बन्द सिफारिस	रु.५००
१९	छात्रवृत्ति सिफारिस	निशुल्क
२०	जन्ममिति/फरक जन्ममिति/मृत्यु प्रमाणित/विवाह/अविवाहित प्रमाणित	रु.५००
२१	धारा जडान सिफारिस (विपन्नको हकमा)	रु.१००
२२	धारा जडान सिफारिस	रु.२००
२३	विद्युत सिफारिस	रु.२००
२४	कृषि विद्युत मिटर सिफारिस	निःशुल्क
२५	बसोवास सिफारिस	रु.७००
२६	भू-वर्गिकरण सिफारिस	रु.१०००
२७	नागरिकता सिफारिस	रु.२००
२८	नागरिकता सिफारिस (प्रतिलिपि)	रु.५००
२९	पेन्सन सिफारिस पारिवारिक विवरण सहित (नेपाल)	रु.१५००
३०	पेन्सन सिफारिस पारिवारिक विवरण सहित (भारत)	रु.३०००
३१	पेन्सन सिफारिस पारिवारिक विवरण सहित तेस्रो (मुलुक)	रु.५०००
३२	नाम थर फरक सिफारिस	रु.५००

सेवा शुल्क तर्फ

१. परीक्षा आवेदन दस्तुर		
क	श्रेणी विहिन तहका लागि	रु.५००
ख	सहायकस्तर	रु.८००
ग	अधिकृतस्तर	रु.१२००
२. चारकिल्ला सिफारिस		
क	चारकिल्ला सिफारिस अन्य प्रयोजन	रु.५००
ख	जग्गामा खरिद बिक्रीको लागि चार किल्ला सिफारिस गर्दा मालपोत मूल्याङ्कनको बिक्री हुने जग्गाको मात्र (बिक्री प्रयोजन)	०.३%
ग	जग्गा प्लटिङ्ग अनुमति दस्तुर	रु.२५०००
४. छुट कित्ता दर्ता सिफारिस		
क	न्युनतम १ कट्टा सम्मको छुट कित्ता सिफारिस न्युनतम	रु.२०००
ख	१ कट्टा भन्दा माथि थप प्रति कट्टा	रु.१०००

५. बकस पत्र तर्फ		
क	बकस पत्र सिफारिस न्युनतम १ कट्टा सम्म	रु.३०००
ख	१ कट्टा भन्दा माथि थप प्रति कट्टा	रु.१५००
६. शेष पछिको बकस पत्र सिफारिस		
क	बकस पत्र सिफारिस न्युनतम १ कट्टा सम्म	रु.५०००
ख	१ कट्टा भन्दा माथि प्रति कट्टा	रु.१०००
७	जग्गा धनि प्रमाण पुर्जाको प्रतिलिपी लिन	रु.१०००
८	जग्गा धनि प्रमाण पत्र पुर्जाको लिन	रु.१०००
९	जग्गा नामसारी तथा अंशबण्डा (१ कट्टा भन्दा माथी प्रति कट्टा)	रु.५००
१०	जग्गा नामसारी तथा अंशबण्डा (१ कट्टा सम्म)	रु.२०००
११	घर कायम	रु.१०००
१२	मोही लगत कट्टा	रु.१५००
१३	गाउँपालिकाको दियो सभाहलको सेवा शुल्क प्रतिदिन	रु.१०००
१३. पूर्वाधार विकास सेवा शुल्क (बेदार्ता जग्गाको लागि निस्साको आधारमा)		
क	२ कट्टा सम्म	रु.५०
ख	२ देखि ५ कट्टा सम्म	रु.१००
ग	५ देखि १० कट्टा सम्म	रु.२५०
घ	१० कट्टा देखि माथि प्रति कट्टा थप	रु.२५

शिक्षा तर्फ

सञ्चालन अनुमति सामुदायिक तर्फ		
१	आधारभुत तह सम्म शुल्क	रु.२५००
२	मा. वि. तह सम्म शुल्क	रु.३५००
संस्थागत विद्यालयको वार्षिक राजस्व		
१	आधारभुत तह (०-५) सम्म	रु.३५००
२	आधारभुत तह (०-८) सम्म	रु.४५००

३	माध्यमिक तह (०-१०) सम्म	रु.५५००
४	माध्यमिक तह (०-१२) सम्म	रु.६५००
सञ्चालन अनुमति संस्थागत तर्फ		
१	आधारभुत तह सम्म कक्षा थप प्रति कक्षा	रु.२५०००
२	मा. वि. तर्फ प्रति कक्षा	रु.३५०००
३	विद्यालय ठाउँसारी (सिफारिस)	रु.७०००
४	विद्यालय अभिलेखीकरण	रु.२५०००
५	विद्यालय नामसारी र नाम परिवर्तन	रु.५०००
क्याम्पस तर्फ (नीजि)		
१	नीजि क्याम्पस	रु.७०००

अन्य संचालन अनुमति

क्र.सं.	शीर्षक	दत्त	नविकरण
१	प्राविधिक शिक्षा नीजि	रु.५०००	
२	एजुकेशनल कन्सल्टेन्सी तथा भाषा कक्षा	रु.१००००	रु.४०००
३	ड्राईभिङ इन्स्टिच्युट	रु.५०००	रु.३०००
४	शिशु विकास केन्द्र/मन्टेस्यरी	रु.२५०००	रु.३०००

शिक्षक सरुवा अनुमति

गाउँपालिका भित्र		
१	आधारभुत तह सम्मको	रु.२०००
२	माध्यमिक तह सम्मको	रु.३०००
जिल्ला भित्र (अन्तर स्थानीय तह)		
१	आधारभुत तह सम्मको	रु.३०००
२	माध्यमिक तह सम्मको	रु.४०००
जिल्ला बाहिर		
१	आधारभुत तह सम्मको	रु.७०००
२	माध्यमिक तह सम्मको	रु.१००००

शिक्षा तर्फ अन्य		
१	प्रासाङ्क रिटोटलिङ्ग प्रति विषय	रु.२००
२	ग्रेड सिट सच्याउने शुल्क (३५ दिन देखि १ वर्ष सम्म)	रु.५००
३	ग्रेड सिट सच्याउने शुल्क (१ वर्ष भन्दा माथि)	रु.१०००
४	ग्रेड सिट प्रतिलिपि	रु.५००
५	ग्रेड सिट प्रतिलिपि (१ वर्ष भन्दा माथि)	रु.१०००
६	अस्थायी, करार, अनुदान शिक्षकको नियुक्ति अभिलेखीकरण	रु.१०००
३५ दिन भित्र ग्रेड सिट सच्चाउँदा शुल्क लाग्नेछैन		

घर नक्सा पास दस्तुर

क्र.सं.	शीर्षक	शुल्क
१	नयाँ घर प्रति स्क्वायर फिट	
	क मुल सडकमा	रु. ५
	ख भित्री सडक	रु. ३
२	पुरानो भवनको लागि प्रति स्क्वायर फिट	रु. ३
३	कृषि प्रयोजनको लागि निर्माण हुने टहराको लागि प्रति स्क्वायर फिट	रु. १
४	कन्सल्टेन्सी प्रति घर अनुसार	रु.३००
५	घर नक्सा पास किताब रु. ५०० कार्यपालिकाको निर्णयानुसार समावेश गर्ने	
६	घरनक्सा नामसारी प्रति स्क्वायर फुट	रु २

वडा कार्यालयमा गरिने लेनदेन व्यवहार सम्बन्धी

१	रु. ५० लाखसम्म (लेनदेन कारोबार मूल्यको)	रु २००
२	रु. ५० लाख देखि माथि १ करोडसम्म (लेनदेन कारोबार मूल्यको)	रु २००
३	रु. १ करोड देखि माथि (लेनदेन कारोबार मूल्यको)	रु २००

माटो उत्खनन दस्तुर:

यस कञ्चन गाउँपालिका क्षेत्रबाट माटो बालुवा मिस्कट गिट्टी निकासी एवं ढुवानी गर्ने गाडीबाट सवारी कर बाटो मर्मत शुल्क वापत प्रति घनफिट शुल्क प्रदेश कानुनले तोकेको दररेट वा रु.३ प्रति घन फुट मध्ये जुन बढि हुन्छ त्यही रकम र नियमानुसारको भ्याट रकम

अनुसूची-९

(दफा-१२ सँग सम्बन्धित)

गाउँपालिकालाई तिर्नुपर्ने कुनैपनि कर तथा सेवा शुल्क बक्यौताको हकमा प्रति वर्ष चालु आ.व. को दरको १० प्रतिशतका दरले जरिवाना लाग्ने ।

गिट्टी, बालुवा, माटो अवैध निकासी, पैठारी, उत्खनन वापत जरिवाना शुल्क

१	ट्र्याक्टर	रु.१००००
२	टिप्पर	रु.२५०००
३	जेसिवि/स्काभेटर	रु.५००००

नोट: प्रत्येक पटकको अवैध निकासी, पैठारी, उत्खनन वापत

पहिलो पटकको जरिवाना शुल्क : शुरू शुल्कको थप ५० प्रतिशत

दोस्रो पटकको जरिवाना : थप १०० प्रतिशत

तेस्रो पटकको जरिवाना : थप १५० प्रतिशत र सोही अनुपातमा प्रत्येक पटकको जरिवाना बढ्नेछ ।

यसरी संकलन भएको अवैध निकासी, पैठारी, उत्खनन वापतको जरिवाना शुल्कको २५ प्रतिशत रकम सुरक्षाकर्मीलाई प्रोत्साहनस्वरूप उपलब्ध गराइनेछ ।

अन्य स्थानीय तहबाट यस गाउँपालिकाभित्र अवैधानिक रुपमा माटो बालुवा मिस्कट गिट्टी पैठारी भएको खण्डमा माथि १, २, ३ बमोजिम शुल्क लिने

कञ्चन गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
कञ्चन-२, रुपन्देही